NR. 345 (4685) cz. WARSZAWA, PIĄTEK 2 PAŹDZIERNIKA 1931 r. Rok XXXVII

NIECH ZYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOSCIAŃSKI

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 i pół do po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

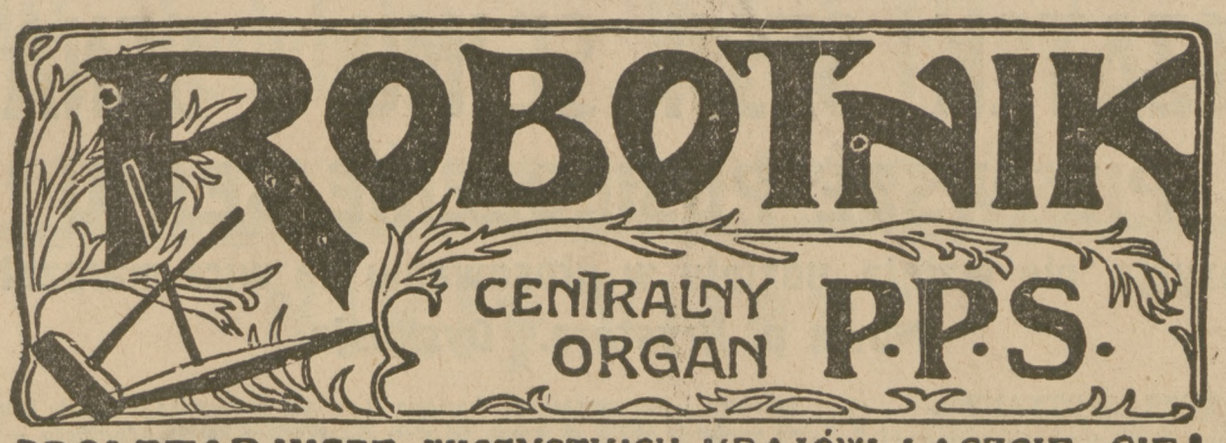

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

NIECH ZYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 776-70.
DYREKCJA — tel. 720-13.
ADMINISTRACJA — tel. 313-80.
DRUKARNIA — tel. 773-43.
KONTO CZEKOWE w P. K. O. 175

CENA NUMERU 20 GROSZY

„Centralne zagadnienie"

W *„Tygdniku Ilustrowanym"* z dn. 26 września r. b. znajdujemy artykuł p. *Artura Śliwińskiego* na temat rewolucji w dziedzinie pracy. Wskazuje on na rewolucyjną rolę techniki, wynalazków i racjonalizacji w przemyśle i rolnictwie, podkreśla „odwrotną stronę" medalu tej rewolucji w postaci wzbierającej fali bezrobocia, głodu i nędzy i rozważania swe kończy następującą uwagą:

...Można przypuszczać, że jeżeli ludzkość nie ma stać się pastwą żywiołów niosących jej krew, gwałt i kajdany na wzór tego, co stworzył już bolszewizm w Rosji, to **gruntowna przebudowa dzisiejszego ustroju stanie się niebawem centralnem zagadnieniem wszystkich cywilizowanych społeczeństw".** (Podkreślenie nasze. Red.)

P. Artur *Śliwiński* jest — o ile się nie mylimy — „piłsudczykiem". Ale nikt inny, jeno sam *Piłsudski*, tuż po przewrocie majowym zastrzegł się, że nie zamierza podjąć żadnych eksperymentów społecznych. Wdał się natomiast w eksperyment konstytucyjny — z wiadomym wynikiem. Głosił natomiast „wyścig pracy", który się zamienił w wyścig... bezrobocia. Oto kilka przykładów „historycznych poprawek" przewidywań p. marszałka.

Dzisiaj „piłsudczyk" p. *Śliwiński*, sięgając wzrokiem dalej, niż odpowiedzialni kierownicy polityki państwowej, stwierdza, że gruntowna przebudowa ustroju staje się *„centralnem zagadnieniem"* wszystkich cywilizowanych państw.

My wołamy to samo od wielu lat, za co obóz rządzący przezywa nas „antypaństwowcami" i jako takich— prześladuje. Dziś „zaraza" „antypaństwowa" wdziera się już do szeregów rządowych i najlepsze chwyta umysły.

Ale czy apel p. *Śliwińskiego*, jeśli idzie o Polskę, odniesie jakiś skutek? Odpowiadamy z całą stanowczością: *Nie odniesie żadnego skutku.*

U nas obóz rządzący nietylko nie myśli o gruntownej przebudowie ustroju, nietylko nie widzi *„centralnego zagadnienia"* dni naszych, lecz cieszy się, że w Polsce jest „cicho", podczas gdy na całym świecie wre i kipi.

Obóz rządzący „cieszył się" z powodu załamania się marki niemieckiej, waluty kraju zadłużonego i rozdzieranego walkami wewnętrznemi. Obóz rządzący „cieszył się" też, że krach funta angielskiego nie odbił się natychmiast na walucie polskiej. Obóz rządzący zapewne „cieszy się" już zachwianiem się waluty krajów skandynawskich, krajów bogatych, kroczących w pierwszym szeregu państw kulturalnych świata.

Obóz rządzący „cieszy się", mimo że każda klęska walutowa zagranicą odbije się, *prędzej lub później* i mniej lub więcej dotkliwie również na Polsce, mimo—i to jest najważniejsze — że słaby oddźwięk tych klęsk na walucie polskiej wynika *z zastoju i martwoty gospodarstwa polskiego*, z nikłych obrotów handlowych z zagranicą, z *osamotnienia gospodarczego* Polski, z jej *ubóstwa*.

Obóz rządzący nietylko nie chce widzieć *„zagadnienia centralnego"*, ale lekceważy sobie każde ważniejsze zagadnienie, zaprzątające najtęższe umysły na Zachodzie. Dotyczy to np. sprawy *bezrobocia*. O walce ze źródłami i przyczynami bezrobocia nikt nie myśli. Niech sobie o tem suszy głowę „zgniły" Zachód. U nas poprzestaje się na filantropijnych zabiegach, mających ulżyć bezrobotnym. Państwo schodzi do roli *pośrednika* w filantropji, wyrzekając się zadań, które ono zobowiązane jest wypełnić.

Centralne zagadnienie! Takiem „centralnem zagadnieniem" jest dla obozu rządzącego w Polsce — *przetrwać!* Przerwać za wszelką cenę. Za cenę reakcji politycznej, społecznej i kulturalnej, za cenę safandulstwa i kołtuństwa, przeżerającego do szpiku kości życie publiczne Polski.

To, co dla p. *Śliwińskiego* i dla nas jest *„centralnem zagadnieniem"*, jest dla obozu rządzącego *burzą chwilową*, przed którą Polska winna się schronić w norze sanacyjnej i skupić dokoła obozu.

Ale jeśli to jest burza, to emerytowani „radośni twórcy" nie wyjdą z niej już cało, Polska zaś będzie musiała w ciężkim trudzie odrabiać ich grzechy.

J. M. B.

Zwycięstwo polskich socjalistów

przy wyborach gminnych na Śląsku czeskim

„Robotnik Śląski", organ Polskiej Socjalistycznej Partji Robotniczej w Czechosłowacji, podaje następujące wyniki wyborów na Śląsku czeskim, gdzie w większości gmin P.S.P.R. kandydowała samodzielnie. Wszędzie tam, gdzie założone były nowe Komitety i do wyborów wystawiano samodzielne listy, P.S.P.R. zyskała głosy i nowe mandaty.

Wyniki wyborów przedstawiają się następująco (pierwsza liczba oznacza ilość głosów, druga ilość mandatów, w nawiasie wynik wyborów z roku 1927).

Frysztat: PSPR. 229, 2 (162, 1) Polacy razem 9 mand. (7), Czesi 11 (13) (z tego czescy soc. dem. 2) Niemcy 11 (13) (z tego niem. soc. dem. 3) komuniści 3, Żydzi 2.

Poręba: PSPR. 90 1, Polacy razem 3 m. (4), Czesi 15, komuniści 12.

Rychwałd: Polacy 390, 4 (5), Czesi 23, komuniści 9.

Sucha Dolna: PSPR. 250, 5, Czesi 17, komuniści 8.

Sucha Górna: PSPR. 405, 7 (8), Polacy razem 17 (16), Czesi 6, komuniści 7.

Sucha Średnia: PSPR. 499, 6 (5) Polacy razem 9 (7), Czesi 12, komuniści 9.

Zabłocie: Polacy 165, 4, komuniści 4, Czesi 12 mand.

Piotrowice: Polacy 8, Czesi 12.

Cieszyn Czeski: PSPR. 33 gł. Polacy 375, 3 (2) mand., Czesi 9 (11), Niemcy 16, Żydzi 2.

Ligotka Kameralna: PSPR. 38, 1 (3), Polacy razem 11, Czesi 7 (5).

Oldrzychowice: Polacy 16 Czesi 6, komuniści 8 (zwiększona ilość mandat.).

Karpętna: Polacy 7, Czesi 6, komun. 2.

Ropica: PSPR. 1, Polacy razem 18, Czesi 6.

Tyra: Polacy 5, Czesi 7.

Trzycież: Polacy 7, Czesi 8.

Łomna Dolna: Polacy 10, Czesi 8.

Mosty przy Jabłonkowie: PSPR. 44 gł. 1 (0).

Łyżbice: PSPR 12.2 gł. 4 mand.

Na Śląsku wybory gminne nie odbyły się: w Cierlicku Dolnem, gdzie z listy kompromisowej do zastępstwa weszło 11 Polaków i 4 Czechów W Łomnej Górnej bez wyborów Polacy otrzymali 10, a Czesi 5 mand. W Boconowicach otrzymali Polacy 11 Czesi 1 mandat. W Kojkowicach wszystkich 12 mandatów bez wyboru przypadło Polakom.

W całej Czechosłowacji odbywały się wybory w 6589 gminach. W 4.828 gminach wybory odpadły, ponieważ stronnictwa porozumiały się i od wyborów odstąpiły.

Co będzie z wyborami w Wielkiej Brytanji?

Decyzja została znowu odroczona

Premjer **Mac Donald** nie udzielił onegdaj **wyraźnej odpowiedzi** na zapytanie tow. **Hendersona** co do terminu

rozwiązania parlamentu.

Odpowiedział właściwie pośrednio, oświadczając, że parlament będzie **odroczony** w przyszłą środę, a skoro będzie **odroczony,** zatem **nie** będzie rozwiązany. Na jak długo nastąpi odroczenie? Nie sposób w tej chwili powiedzieć. Rzecz naturalna, ów okres „bezparlamentarny" w Wielkiej Brytanji nie da się pod żadnym względem porównać z jakąś „dyktaturą"; to są „wolne żarty" prasy „sanacyjnej".

Mac Donald, Snowden i inni członkowie obecnego Rządu zostali wykreśleni z liczby członków **Partji Pracy.**

Zagadnienie pracy i płacy w Niemczech

WYPOWIADANIE UMÓW.

Berliński Związek właścicieli zakładów metalowych wypowiedział wczoraj umowę taryfową z dniem 31 października 1931 r. Wypowiedzenie dotyczy

14 tys. robotników,

zatrudnionych w 270 fabrykach.

Dyrekcja walcowni w **Wissen** wymówiła dziś pracę

1.000 robotników.

Oprócz tego 380 robotników **natychmiast** zwolniono.

Zjednoczony Związek pracodawców we Wrocławiu zawiadomił związki pracownicze, iż wypowiedzenie umowy taryfowej jest minimalne, zaznaczając jednocześnie, iż płace staną na poziomie płac w dniu 31 stycznia 1927 r. Umowa ta dotyczy 2 tys pracowników, zatrudnionych we Wrocławiu.

DEKRET PRZEZ RADJO. NIEBYWAŁY POŚPIECH RZĄDU.

Wczoraj wieczorem przerwa w nadawaniu koncertów przez radjostację berlińską i Königswursterhausen i połączonych z niemi stacyj nadawczych wyzyskana była przez władze dla opublikowania dekretu prezydenta Rzeszy upoważniającego ministra pracy do **zredukowania** obowiązującego czasu trwania orzeczenia sądu rozjemczego w sprawie obniżania zarobków robotników, zatrudnionych w przemyśle węglowym.

Nadawanie dekretu zakończono uwagą, iż opublikowanie przez radjo czyni zbytecznem ogłoszenie tegoż dekretu w dzienniku ustaw.

Jak oficjalnie informują, rządowi niemieckiemu chodziło o to, ażeby dekret otrzymał moc obowiązującą z dniem 1 października r. b.

WALKA A PŁACE W PRZEMYŚLE GÓRNICZYM. GÓRNICY ODRZUCAJĄ DECYZJĘ ROZJEMCZĄ.

W podjętych wczoraj rokowaniach rozejmowych na podstawie dekretu prezydenta Rzeszy w sprawie wynagrodzenia w przemyśle węglowym zapadła decyzja, według której prace zarobkowe obniżone być mają o 7%. Decyzja ta obowiązuje do 31 stycznia 1932 r. Umowę, dotyczącą godzin pracy, przedłużono do 31 marca 1932 r.

Natychmiast po ogłoszeniu decyzji zarządy związków zawodowych robotników górniczych zebrały się na narady, na których postanowiono

odrzucić wyrok sądu rozjemczego.

Jednocześnie związki wysłały do minist. pracy Rzeszy telegram z zawiadomieniem, iż górnicy odrzucają

z największem oburzeniem

decyzję, jaka zapadła dziś w sprawie płac zarobkowych.

Według informacji prasy, również i związek właścicieli kopalń węgla zamierza odrzucić powyższą decyzję, wychodząc z założenia, iż nie przewiduje ona dostatecznej obniżki płac zarobkowych.

Czarne chmury na Dalekim Wschodzie

KAWALERJA SOWIECKA WKROCZYŁA DO MANDŻURJI.

„Daily Telegraph" donosi z Mukdenu, że oddziały kawalerji sowieckiej, oraz samochodów pancernych, przekroczyły granicę chińską i obsadziły stację graniczną **Manczuli** na terytorjum chińskiem. W kołach politycznych twierdzą, że wkroczenie oddziałów sowieckich do Mandżurji ma na celu wywarcie nacisku na Chiny, jak również zbroją demonstrację Sowietów wobec ogłoszenia niepodległej republiki mandżurskiej.

TRZY „REPUBLIKI" W MANDŻURJI.

„Times" donosi z Tokjo, że wszystkie trzy prowincje mandżurskie znajdują się w stanie wrzenia i oporu przeciwko dotychczasowemu wielkorządcy marszałkowi **Czang-Tsue-Ljangowi** Poza Kirynem utworzył się **rząd prowizoryczny w Cicikarze.** W Charbinie były naczelnik władz miejskich **utworzył komisję utrzymania porządku, która objęła rządy.** Ośrodkiem ruchu powstańczego jest miasto **Kiryn.** Nieliczni pozostali zwolennicy Czang-Tsue-Ljanga przenieśli swą kwaterę główną do **Czinczafu,** w odległości 150 klm. na południe od Mukdenu. Wielu urzędników dawnego rządu mukdeńskiego uciekło do tej miejscowości. Rząd kiryński zarzuca Czang-Tsue-Ljangowi popełnienie szeregu nadużyć finansowych.

KRWAWE STARCIA W KOREI.

1500 byłych żołnierzy chińskich zaatakowało i splondrowało szereg miejscowości we wschodniej i zachodniej Korei, dokąd pospiesznie wysłano oddziały japońskie. Garnizon japoński w Mukdenie donosi, iż pod Fuszun byli żołnierze chińscy, na których czele stoi jen. Wang-I-Cze, zamordowali 20 koreańczyków, w tem kilka kobiet i dzieci.

POD MUKDENEM GRZMIĄ ARMATY.

W Kalyuan, pod Mukdenem doszło do zaciętej walki pomiędzy oddziałem japońskim a 3.000 żołnierzy chińskich. W wyniku bitwy Chińczyków odparto. Trzech Japończyków jest zabitych, a wielu odniosło rany.

***

„Tass" (urzędowa agencja sowiecka) zaprzecza wiadomości prasy angielskiej, jakoby armja sowiecka wkroczyła do Mandżurji.

Opozycja a Prezydjum Sejmu

Z. P. P. S. nie zgłosił już na początku poprzedniej sesji zwyczajnej żadnej swojej kandydatury do Prezydjum Sejmu. Z. P. P. S. nie chciał bowiem brać na siebie **żadnej odpowiedzialności** za Sejm, powstały ze znanych „wyborów" zeszłorocznych. **Klub ludowy** — na posiedzeniu wczorajszem — powziął uchwałę

nie zgłaszania

kandydata na stanowisko wice - marszałka, opróżnione wskutek zgonu ś. p. Jana **Dąbskiego.** Jednocześnie **Klub ludowy** postanowił **wycofać** z Prezydjum Sejmu sekretarza - ludowca pos. **Michałkiewicza.**

DALSZE MASOWE REDUKCJE NA GORNYM ŚLĄSKU

KOPALNIA „SZARLOTA" MA BYĆ ZAMNIĘKTA

Na kopalni **„Szarlota"** (pow. rybnicki) wypowiedziano pracę **109 urzędnikom.**

Podobno wypowiedzenia mają otrzymać **wszyscy robotnicy tej kopalni** w ten sposób, iż

1000 robotników

zostanie zupełnie pozbawionych pracy, a **1,100** przeniesionych będzie na kopalnie **„Anna", „Emma" i „Rymer".**

Kierownictwo **„Szarloty"** nosi się z zamiarem **zamknięcia kopalni z dn. 1-go listopada r. b.**

Wypowiedzenie pracy urzędnikom

Podobno ogółem 8.000 urzędników **Kat. Spółki Akcyjnej,** oraz **Zjednoczonych Hut „Królewskiej"** i **„Laury" otrzymało wypowiedzenia** przed dn. 1 **października.**

Dyrekcja huty **„Silesia" w Paruszowcu** również wypowiedziała pracę większości swoich urzędników.

Strajk robotników portowych w Gdańsku

Wczoraj rano w **Gdańsku** wybuchł

strajk

robotników portowych, do którego przyłączyli się wszyscy robotnicy z wyjątkiem robotników drzewnych.

Przedwczesna radość „Walki"

Wobec ogłoszenia przez **„Walkę"** komunikatu o rzekomem zdeklarowaniu się szoferów i mechaników Miejskich Zakładów Oczyszczania co do wstępowania do organizacji szoferów P. P. S. b. Rr. Kew. (Al. Jerozolimskie 6), tow. **Jan Łuczak** i inni szoferzy i mechanicy M. Z. O. w liczbie około 60, oświadczają, że zgromadzenie w dniu 30 września b. r. uważali za zebranie informacyjne i przyjęcie wydrukowanej w „Walce" rezolucji nie uważają za wiążącą aż do czasu zdecydowania dalszej taktyki przez **ogół pracowników miejskich, zorganizowanych w Klasowym Związku Zawodowym (Warecka 7).**

W Niemczech wypowiedziano umowy 420.000 robotnikom

Berlin, 30 września. (ATE). W ślad za Zagłębiem Ruhry związek przemysłowców metalowych wypowiedział z dniem dzisiejszym umowę, dotyczącą płac robotniczych. Przemysł metalowy w Niemczech zatrudnia 120.000 robotników. Również na kolejach Rzeszy wypowiedziano umowę około 300.000 robotnikom.

Zatarg w piekarstwie

ROKOWANIA NIE DOPROWADZIŁY DO POROZUMIENIA. DZIWNA ROLA KOMISARJATU RZĄDU.

W dniu wczorajszym odbyła się konferencja w Inspektoracie Pracy I okręgu w sprawie zawarcia umowy zbiorowej w piekarstwie.

Obie strony reprezentowane były licznie.

Przed rozpoczęciem formalnego posiedzenia przedstawiciel przedsiębiorców zwrócił się do grupy robotniczej z zapytaniem, jak związki robotnicze zamierzają reagować na propozycję Komisarjatu Rządu dotyczącą

obniżki płac robotniczych o 20—25% (!).

Przedstawiciele robotników odpowiedzieli iż propozycja Kom. Rządu dotyczy: 1-o obniżenia kosztów robocizny, a nie samej płacy robotników;

2-o o ile chodzi o obniżkę płac, to uwzględniona ona być nie może, a to dla następujących powodów: w roku 1924 robotnicy zgodzili się na zniżkę 15 procent celem obniżenia cen chleba. Zniżka utonęła w głębokich kieszeniach przedsiębiorców bez wpływu na ceny.

W ostatnim roku trwania umowy robotnicy stracili 18 procent na skutek orzeczeń komisji do badania cen.

Robotnicy piekarscy oddają bezrobotnym towarzyszom 1 dzień pracy w tygodniu, co stanowi 16 procent zarobków.

Po długich, 4-ro godzinnych rokowaniach, grupa robotnicza wysunęła propozycję wznowienia starej umowy z terminem rocznym.

Przedsiębiorcy, powołując się na Kom. Rządu, „którego nie chcą zaskakiwać", odmawiali zawarcia umowy, w końcu zaproponowali termin półroczny.

Do zgody nie doszło.

Następna konferencja odbędzie się za tydzień w niedzielę zaś, wiec robotników piekarskich wypowie się w sprawie warunków nowej umowy.

Po 50 latach pracy

Piotr Romanowski był przez 50 lat organistą. Ostatnio pracował w Czersku skąd został zwolniony w dniu 1 maja r. ubiegłego. Romanowski, dziś starzec prawie siedemdziesięcioletni został zwolniony bez odszkodowania. Po zwolnieniu okazało się, że Romanowski nie był ubezpieczony w Zakł. Ubezp. Prac. Umysł. i znalazł się na bruku bez środków do życia.

Wielokrotne starania o zatrudnienie, mogącego jeszcze pracować — organisty pozostały bez rezultatu. Kurja biskupia, do której zwracał się Romanowski z prośbą o rozpatrzenie jego sprawy milczy uparcie.

Tak to po 50 latach pracy, Romanowski znajduje się w skrajnej nędzy i władze kościelne (zapewne w imię „miłości" bliźniego) wolą losem długoletniego organisty nie interesować się.

Zamach na prawa pracowników handlowych w firmach gastronomicznych

Firma „B-cia Hirszfeld", w której pracuje większa ilość pracowników handlowych i biurowych, zwróciła się do personelu z żądaniem podpisania umów, w których zrzekają się wszelkich pretensji do zapłaty za nadliczbowe godziny pracy itp.

Pracownicy jednak, którzy ostatnio zorganizowali się w **Związku Pracowników Handlowych i Biurowych,** kategorycznie przeciwstawili się temu żądaniu. Firma, widząc zdecydowane stanowisko personelu, który w każdej chwili może liczyć na poparcie Związku cofnęła to niesłychane żądanie.

W sobotę, dn. 26 b. m. również firma „Studnia", która posiada w Warszawie 5 sklepów i zatrudnia 20 pracowników, zwróciła się podczas wypłaty tygodniowej do pracowników z żądaniem podpisania listów ,w których zrzekają się wszelkich pretensyj do firmy. Pracownicy, zorganizowani w Związku odmówili temu żądaniu i tylko 3-ch z pośród personelu uległo pogróżkom i umowy podpisało.

Związek Pracowników Handlowych i Biurowych niezwłocznie zwołał naradę całego personelu, na której powzięta **została uchwała przeciwstawienia się wszelkiemi siłami atakom pracodawców.**

Sekretarz Związku Prac. Handl. i Biur. tow. **Wasserman** odbył w powyższej sprawie konferencję z Inspektoratem Pracy I-go Okręgu, p. **Eichornem.** Inspektor Pracy przyrzekł sprawą tą się zająć; zbadać na miejscu fakty, podane przez Związek, i zwołać na czwartek, 1 października konferencję, w której wezmą udział przedstawiciele stron zainteresowanych.

POCZĄTEK SESJI SEJMU i SENATU

PIERWSZE POSIEDZENIE SEJMU

Opozycja nie wzięła udziału w głosowaniu na wice-marszałka. Mowa p. Prystora. Dyskusja

PIERWSZE „SPOTKANIE".

W „sanacyjnej" tradycji sejmowej uczyniono wczoraj wyłom. Konstytucja — jak wiadomo — nakazuje zwoływanie Sejmu na zwyczajną sesję budżetową w październiku, ale tradycje ‚sanacyjne" nakazywały, aby Sejm, ten Sejm zaledwie tolerowany, Sejm, który „przeszkadza" Rządowi w pracy twórczej—aby ten Sejm zwoływany był możliwie najpóźniej, nieraz na kilka minut przed godz. 12-tą w nocy z 31 października na 1 listopada.

Wczoraj w tradycji tej uczyniono wyłom. Sejm zwołany został już na 1 października, i już wczoraj rozpoczęła się sesja budżetowa.

Czy naprawdę sesja? Czy nie tkwi dużo prawdy w określeniu *„Gazety Polskiej"*, że jest to „spotkanie" „rendez - vous" Rządu z B. B.?

Na takiej „randce" nikt sobie wzajemnie nie urąga, nikt sobie niczego nie wypomina, nikt nikomu nie ma nic do wyrzucenia. Taki też był wczoraj stosunek Rządu do większości sejmowej i większości sejmowej do Rządu. Sielanka, idylla, harmonja w Rządzie, w Sejmie, w całym kraju.

Opozycji *„Gazeta Polska"* łaskawie wyznaczyła rolę skromnego świadka, który ma z zawiścią przyglądać się idylli gruchających gołąbków.

Opozycja rolę świadka przyjmuje i będzie świadczyła zarówno przed sądem historji, jako też przed sądem, który znacznie wcześniej wyrok swój wyda. *b.*

***

Posiedzenie wczorajsze rozpoczęło się z kilkuminutowem opóźnieniem. Ławy poselskie przepełnione. Rząd obecny prawie w komplecie. Loża dyplomatyczna, galerja dla publiczności oraz loża dziennikarska przepełniona. Wśród dziennikarzy obecni są koledzy bułgarscy z ciekawością oglądający polski parlament.

Na miejscu, które zajmował Tadeusz **Hołówko,** leży wiązanka żywego kwiecia.

Zwraca powszechną uwagę nowe umundurowanie straży marszałkowskiej, którzy czynią wrażenie niemal „pułkowników".

PRZEBIEG POSIEDZENIA.

Po otworzeniu posiedzenia Marszałek p. **Świtalski** odczytał orędzie Prezydenta Rzeczypospolitej o otwarciu sesji Sejmu, poczem odczytał porządek dzienny posiedzenia oraz tytuły projektów ustaw które zgłoszone zostały do laski marszałkowskiej.

Następnie odbyło się ślubowanie posłów, którzy weszli na miejsce zmarłych podczas ubiegłych niemal półroczych ferji oraz posłów, którzy weszli do Sejmu z wyborów ponownych w okręgu płockim. Pom. in. ślubowanie złożył pos. tow. **Mieczysław Niedziałkowski.**

Z kolei Marszałek poświęcił dłuższe wspomnienie zmarłym posłom: **Janowi Dąbskiemu, Sławomirowi Czerwińskiemu, Michałowi Hałuszczyńskiemu i Tadeuszowi Hołówce.**

WSPOMNIENIA POŚMIERTNE.

Mówiąc o b. wicemarszałku **Dąbskim,** Marsz. Świtalski zaznaczył:

„Wyszedł z ludu i nosił w sobie wszystkie cechy tego pokolenia, które twardemi i nierozwiązalnemi korzeniami wrośnięte było w grunt tej warstwy.

Pamiętam z okresu swoich lat studenckich gdy ś. p. Jan Dąbski poświęcał się pracy społecznej, walcząc z warunkami materjalnemi nad wyraz dla niego ciężkiemi. Mijały lata, przechodził ś. p. Jan Dąbski różne koleje swego losu, a u schyłku swych dni z takiemi samemi ciężkiemi warunkami codziennego życia musiał staczać walkę jakie pokonywać musiał w zaraniu swej działalności. Świadczy to najlepiej o jego bezinteresowności w pracy politycznej, co w całej Izbie musi połączyć wspomnienie o nim z szacunkiem".

WYBÓR WICEMARSZAŁKA.

Następnie przystąpiono do wyboru wicemarszałka na jedno z wakujących miejsc po mianowaniu p. **Jana Piłsudskiego** ministrem Skarbu oraz po zgonie **Jana Dąbskiego.**

Wybrany został prof. poseł **Wacław Makowski** (BBWR.).

Tow. **Niedziałkowski** oświadczył przed głosowaniem, że ZPPS. **nie weźmie w nim udziału.** Inne kluby opozycji również **nie uczestniczyły** w tych wyborach.

EXPOSE P. PREMJERA PRYSTORA

KRYZYS I BEZROBOCIE.

P. premjer nawiązuje do zgłoszonych przez Rząd przedłożeń, odnoszących się do jednego z najważniejszych zagadnień doby współczesnej, do sprawy bezrobocia.

Kryzys, jaki Polska przeżywa, p. Premjer uważa za odcinek kryzysu ogólnoświatowego i dla dokładnego scharakteryzowania stanu rzeczy przytacza szereg danych cyfrowych. Mówca zestawia spadek produkcji w Polsce ze spadkiem w trzech najbardziej uprzemysłowionych krajach: w Stanach Zjednocz. Anglji i Niemczech.

Produkcja Polski w porównaniu z temi krajami wykazuje prawie identyczne cyfry mianowicie obniżenie o 29 punktów w ciągu ubiegłych 2 i pół lat kryzysu.

Po omówieniu spadku produkcji w głównych gałęziach przemysłu, p premjer przechodzi do sprawy skutku kryzysu gospodarczego, t. j. do sprawy bezrobocia i powiada:

„Rozmiary bezrobocia w Polsce wynoszą ponad ćwierć miljona osób, w Wielkiej Brytanji sięgają 2 miljonów 800 tysięcy osób, w Niemczech — 4 miljony 600 tys. osób, zaś w Stanach Zjednoczonych przekraczają 6 miljonów osób.

Przyjmując średni tygodniowy zarobek robotnika w przemyśle u nas na 35 zł., w Niemczech na 31 marek, w Wielkiej Brytanji na 30 szylingów i w Stanach Zjednoczonych na 30 dolarów, otrzymamy, że na skutek bezrobocia klasa robotnicza w Polsce traci 35 milj. złotych miesięcznie, w Wielkiej Brytanji 963 miljon. złotych miesięcznie, w Niemczech 1 miljard 20 miljonów złotych miesięcznie i wreszcie w Stanach Zjednoczonych kolosalną sumę 6 i pół miljarda złotych.

Sumy te nie obejmują jeszcze wszystkich strat, na jakie kryzys gospodarczy naraża rzesze pracownicze i robotnicze. Jeśli chodzi o porównanie z czasami dobrej konjunktury, należy do tego dodać tendencje do zmiany pracownika droższego tańszym, mężczyzny — kobietą, dorosłego — młodocianym i t. d.

Tendencje te oczywiście obniżają globalną sumę płacy zarobkowej, obniżają ją również ogólne zniżki płac".

Następnie p. Premjer omawia skutki kryzysu w innych dziedzinach, jak w rolnictwie, w finansach i t. d.

Takie są warunki, w jakich rząd pracę swą prowadzi — konkluduje p. Premjer.

Wysiłki Rządu idą w dwóch kierunkach: jednym z nich jest **dążenie do oderwania się od katastrofy gospodarczej świata,** drugim **—praca nad opanowaniem sytuacji wewnętrznej.**

BUDŻET I DEFICYTY.

Następnie p. Premjer przechodzi do spraw budżetowych i wylicza, co Rząd uczynił w celu osiągnięcia **równowagi budżetowej.** P. premjer przyznaje, że pośpiech w przeprowadzaniu oszczędności zmuszał Rząd do **oszczędności mechanicznych,** nieraz niesprawiedliwych i przypadkowych. Dzięki przeprowadzanym oszczędnościom, deficyt który w pierwszych 5 miesiącach roku bieżącego wynosił 115,6 milj. zł., z miesiąca na miesiąc maleje. P. premjer ma nadzieję, że w miesiącach jesiennych sytuacja budżetowa ulegnie poprawie.

FINANSE.

P. premjer z zadowoleniem stwierdza, że pomimo wstrząsów, jakie przechodziły giełdy światowe, złoty polski nie podległ żadnym wahaniom. Przeciwnie, w ciągu trzech letnich miesięcy Bank Polski, Bank Gospod. Krajow. i Bank Rolny udzieliły kredytów na 40 mil. zł.

Po omówieniu kryzysu w rolnictwie, sprawy budowy mieszkań i wogóle ruchu budowlanego p. Premjer wyliczył przedłożenia, z któremi Rząd występuje w celu złagodzenia skutków bezrobocia.

Przemówienie p. Premjera nie przyniosło nic nowego, czegoby przeciętny czytelnik prasy nie wiedział już oddawna.

Następnie przemawiali posł. **Róg** (Str. Lud.) pos. **Rybarski** (kl. Nar.) i tow. **Żuławski.**

Posiedzenie trwa.

ZNAK CZASU

LIKWIDACJA 36 PRZEDSIĘBIORSTW PRZEMYSŁOWYCH I 35 HANDLOWYCH WE WRZEŚNIU.

Do wydziału przemysłowego magistratu wpłynęły, na mocy ustawy przemysłowej, zawiadomienia o likwidacji w ciągu m. września w Warszawie **36 zakładów przemysłowych** oraz **35 przedsiębiorstw handlowych.** Zlikwidowane przedsiębiorstwa rekrutują się z różnych gałęzi przemysłu i handlu.

Nowy rok akademicki

Wczoraj rozpoczął się nowy rok akademicki. Od dzisiaj rozpoczną wykłady na poszczególnych wydziałach.

Oficjalna inauguracja roku akademickiego odbędzie się w trzecią niedzielę października.

Z CAŁEGO ŚWIATA

EDISON ŚMIERTELNIE CHORY.

Donoszą z Nowego Jorku, że stan zdrowia Tomasza **Edisona** uległ dalszemu pogorszeniu. Syn wielkiego wynalazcy oświadczył przedstawicielom pracy, że chory jest niezwykle osłabiony i nie interesuje się prawie niczem, co go otacza. Należy się liczyć **ze zgonem Edisona w ciągu najbliższych godzin.**

CHOROBA POINCAREGO.

Nadchodzą zastraszające wieści o stanie zdrowia **Poincarego,** przebywającego obecnie w majątku swym w Lotaryngji. **Poincare,** który, jak wiadomo, obrany został przed kilku miesiącami na przewodniczącego paryskiej Izby Adwokackiej na rok 1931 — 32, nie będzie mógł z tego powodu być obecnym na uroczystem otwarciu kadencji sądowej, które nastąpi pojutrze w obecności prezydenta republiki.

KRWAWE WALKI W KONGO.

Na terytorjum Kongo Belgijskiego w pobliżu jeziora Leopolda doszło do krwawego starcia, między oddziałem wojsk kolonjalnych i 2000 murzynów. 15 murzynów zostało zabitych.

ZBROJENIA MORSKIE ANGLJI.

Stocznia Vickers Armstrong spuściła na wodę dwa nowe kontrtorpedowce dla angielskiej marynarki wojennej. Okręty otrzymają nazwę „Krescent" i „Cygnet".

REKORD SZYBKOŚCI.

Porucznik **Stainforth** pobił w pobliżu Carshott nowy rekord szybkości lotu. Osiągnął on przeciętną szybkość 408,8 mil czyli 657.76 klm. na godzinę. Stainforth przeleciał trasę czterokrotnie i podczas pierwszego przelotu osiągnął najwyższą szybkość 415.2 mil. na godzinę.

BEZNADZIEJNY GEST SYNA B. DYKTATORA HISZPANJI.

Donoszą z Madrytu, że młody markiz de **Estella,** syn zmarłego dyktatora Primo de Rivery wystawił swą kandydaturę w wyborach uzupełniających w jednym z okręgów madryckich.

W odezwie do wyborców markiz oświadcza, że pragnie wejść w skład kortezów, aby móc bronić pamięci swego ojca i dowieść ludowi hiszpańskiemu, że winien mu jest wdzięczność za dokonanie wielkiego dzieła.

MOTYWY WYROKU W SPRAWIE WALDEMARASA.

Sąd wojskowy ogłosił motywy wyroku w głośnej sprawie **Waldemarasa** i jego zwolenników. Jak wynika z tych motywów, w r. b. były przygotowywane dwa zamachy stanu: w lipcu zamachowcy mieli zamiar obalić rząd i powołać nowy z Waldemarasem na czele; w sierpniu miał być aresztowany prezydent Smetona, który wtedy przebywał w Połądze i utworzony nowy rząd z Waldemarasem na czele. Jak wiadomo, rząd uznał winę za nieudowodnioną i większość podsądnych wraz z Waldemarasem została uniewinniona.

Postępy 40-godzinnego tygodnia pracy w St. Zjedn.

Według ostatnich wykazów Departamentu Pracy w Waszyngtonie 40-godzinny tydzień pracy poczynił już b. duże postępy w poszczególnych gałęziach przemysłu.

W przemyśle automobilowym 44.3% robotników jest zatrudnionych przez 40 godzin tygodniowo. W przemyśle radjofonicznym pracuje 34.4% robotników 5 dni w tygodniu; w przemyśle farbiarskim — 27%. w lotnictwie — 24.9%.

OKRĘGOWA ORGANIZACJA MŁODZIEŻY T.U.R.

WARSZAWA PODMIEJSKA

W dn. 4 października, jako w „Dniu Młodzieży", odbędą się obchody w następujących miejscowościach, zorganizowane przez miejscowe Org. Młodz. T. U. R. w porozumieniu z komitetami P. P. S. i Zw. zawodowemi.

Błonie godz. 3 popoł. — ref. tow. dr. **Krieger.**

Leszno: godz. 1 popoł. — ref. tow. dr. **Krieger.**

Grodzisk: godz. 11 r. — ref. tow. **Gomóliński.**

Skierniewice: godz. 11 r. — ref. tow. pos. **Dobrowolski**

Żyrardów: godz. 4 popoł. — ref. tow. **Winterok.**

Wołomin: godz. 5 popoł. — ref. tow. **Nierman.**

Otwock: godz. 4 popoł. — ref. tow. sen. **Kłuszyńska, Reiner** i **Augarten.**

Rembertów: godz. 10 r. — ref. tow. **Pietrzykowski**

Wiśniewo: godz. 12 — ref. tow. **Witko.**

Już się ukazał 1-szy Nr. pisma młodzieży socjalistycznej p. n.

„PŁOMIENIE".

Nr. bogaty w treść i ilustracje na „Dzień Młodzieży".

Zamówienia kierować pod adresem: Warszawa, ul. **Długa Nr. 19: Turowa Agencja Prasowa.**

Cena 1 egz. 30 groszy. Organizacjom rabat.

ODCZYT o społecznem budownictwie w Niemczech

W ubiegły wtorek odbył się na Żoliborzu w sali I kolonji Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej zbiorowy odczyt na temat **berlińskiej wystawy budowlanej i społecznego budownictwa mieszkaniowego w Niemczech.** Jako prelegenci, wystąpili tow. tow.: **Teodor Toeplitz, Wiesław Wohnout, St. Tołwiński, B. Hubriecn i inż. Żakowski,** którzy podzielili się ze słuchaczami bardzo ciekawemi spostrzeżeniami z międzynarodowego kongresu mieszkaniowego, odbytego w Berlinie w lecie br., oraz z wycieczki naukowej po szeregu miast niemieckich, które u siebie zdołały rozwiązać problem braku mieszkań

Odczyt był bogato ilustrowany przeźroczami i fotografjami.

W odczycie wzięli udział liczni działacze społeczni, zajmujący się problemami nowoczesnej urbanistyki, oraz liczni robotnicy budowlani, członkowie **Centralnego Związku Robotników Budowlanych,** zatrudnieni na budowach spółdzielczych na Żoliborzu.

Odczyt został urządzony staraniem stowarzyszenia **„Szklane domy", Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej i Społecznego Przedsiębiorstwa Budowlanego,** w których imieniu zagaił zebranie przewodniczący „Szklanych domów", p. **St. Szwalbe.**

STRAJK NAUCZYCIELI ŻYDOWSKICH

W WILNIE

W związku ze strajkiem nauczycieli szkół żydowskich, wczoraj wieczorem zostało zwołane nadzwyczajne posiedzenie gminy żydowskiej, na którem sprawa ta poddana została szczegółowej dyskusji. Strajk objął dotychczas 140 nauczycieli. Strajk trwa w dalszym ciągu.

FILOZOFJA A TEOLOGJA

Polski Związek Myśli Wolnej, Królewska 16, urządza w sobotę o godz. 8 wieczorem odczyt prof. Ignacego MYŚLICKIEGO p. t.: „FILOZOFJA A TEOLOGJA".

PRZEGLĄD PRASY

SESJA SEJMOWA.

Większość wczorajszych dzienników określa swój stosunek do rozpoczętej sesji sejmowej.

„Gazeta Warszawska" tak definjuje stanowisko **„Stronnictwa Narodowego"**:

„Społeczeństwo wie również dobrze że w obecnych warunkach nie może być mowy o pracy i odpowiedzialności Sejmu jako całości. Blaski i nędzę już wniesionych i jeszcze wpłynąć mających projektów zapisze na swój wyłączny rachunek rząd i powolna mu większość. Obowiązkiem niezależnych grup sejmowych będzie podjąć i — w miarę możności — przeprowadzić kontrolę nad gospodarką rządu.

Klub Narodowy jak dotychczas, spełni ten swój obowiązek w przeświadczeniu, że w ten sposób przybliży realizację podstawowego warunku, którym jest: inny rząd i inny Sejm".

Chadecka **„Polonia"**, organ sen. **Korfantego** nic się nie spodziewa od tego Sejmu, którego większość złożona z dwóch i pół setek mianowańców, zajęła znane stanowisko „wobec największej ohydy Polski Odrodzonej, kaźni brzeskiej jak pisze dosłownie to pismo.

Dalej czytamy w „Polonji":

„Bo i czegoż może się spodziewać po Sejmie sanacyjnym, który już tak dobitnie wykazał czem jest, rok temu? I jakżeż może mieć nadzieję na zmianę składu personalnego w tym Sejmie? Przecież orgja nadużyć wyborczych, dokonywanych przed rokiem, zmusiła Sąd Najwyższy do unieważnienia tamtych wyborów już w jednym okręgu, płockim, w wyborach zaś ponownych... nadużycia były jeszcze większe. Będzie więc ten Sejm „uchwalał" wszystko, co mu każą i odrzucał także wszystko, co każą. Będzie musiał wysłuchać pewnych głosów sprawiedliwej krytyki i — będzie się starał jaknajbardziej je zdusić, korzystając z przewagi liczebnej mianowańców rządowych. Sejm jest przecież usanowany..."

„A. B. C." znowu nie spodziewa się niczego od sesji, gdyż rząd nie ma żadnego planu walki z kryzysem:

„Rząd staje przed Sejmem z olbrzymią ilością nowych projektów ustawowych ale bez jakiegokolwiek pozytywnego planu walki z kryzysem. Nowe podatki i dalsze redukcje, przy rosnącej anemji organizmu gospodarczego i zmniejszającej się gwałtownie sile płatniczej społeczeństwa — oto cały program rządu. Żadnej organicznej koncepcji walki z kryzysem, żadnych usiłowań w kierunku ożywienia zamierającego życia gospodarczego, a tylko czysto mechaniczne środki defenzywy gospodarczej".

Organ **„Stronnictwa Ludowego"** — **„Zielony Sztandar"**, pisząc o przedłożeniach rządowych, z naciskiem podnosi, że społeczeństwo nie może ponosić nowych jeszcze ciężarów, jakie chce nam nałożyć rząd w formie nowych podatków.

Jedna **„Rzeczpospolita"**, której ostatnio oblicze ideowe jest coraz bardziej zamazane daje się uwieść syrenim głosom niektórych organów „sanacji" na temat „współpracy" i nie pomnąc tego, co pisała **„Gazeta Polska"**, że większość będzie przechodziła do porządku dziennego nad stanowiskiem i kontrolą opozycji nawołuje do „nierozdmuchiwania namiętności" i „wzmocnienia pokoju wewnętrznego".

Cały ten pokorny apel jest tem dziwniejszy, że na początku artykułu **„Rzeczpospolita"** nie szczędzi gorzkich słów praktykom większości sejmowej.

Wczorajsze dzienniki sanacyjne przeważnie zbywają milczeniem rozpoczynającą się sesję. Jedynie konserwatywny **„Czas"** i kapitalistyczny **„Kurjer Polski"** zabierają głos w tej sprawie.

Pierwszy jeszcze snać nie przeczytał cytowanego artykułu **„Głosu Poran."** o przechodzeniu do porządku dziennego nad opozycją i przebąkuje coś o potrzebie czynnej współpracy opozycji, której oczywiście grozi się, że jeśli będzie niegrzeczną — to zostanie „wyeliminowana z życia narodowego".

Drugi organ „sanacyjny" — **„Kurjer Polski"** wydawany przez przemysłowców probuje wprawdzie wystąpić z programowem artykułem. Ale cały ten program streszcza się dosłownie w „reformie systemu podatkowego i rewizji **nadmiernych** świadczeń społecznych".

Kapitalistom oczywista chodzi o ich interes kapitalistyczny, o **zwiększenie zysków**, co oczywiście chcą osiągnąć kosztem państwa przez zmniejszenie tych i tak stosunkowo nielicznych podatków, które płacą posiadacze i kosztem robotników, którym w okresie nędzy i kryzysu chcieliby obrywać nietylko płace, ale pozbawić ich także świadczeń socjalnych.

St. D.

W niedzielę — „Dzień Młodzieży"

Czyście wszystko przygotowali?

Nikły bilans

XII Zgromadzenia Ligi Narodów

Nikły wynik prac tegorocznego Zgromadzenia Ligi Narodów nie był dla nikogo rozczarowaniem poprostu dlatego, że niewiele spodziewano się po tem Zgromadzeniu. Rozpoczęło ono obrady pod znakiem światowego przesilenia gospodarczego. W połowie obrad nastąpiło załamanie się funta szterlinga, które dało początek „oderwaniu się od złota" szeregu innych walut i chaos pieniężny w Europie doprowadziło do stanu gorszego, niż w okresie inflacji powojennej. Pod koniec zaś obrad Liga przyglądać się musiała gospodarce wojskowej Japonńczyków w Mandżurji i przyznać się do słabości własnej.

Liga Narodów jest wiernem odbiciem sytucji międzynarodowej, i to Zgromadzenie 1931 roku było tylko odbiciem stosunków, panujących na świecie w tym bodaj najgorszym roku od czasu zakończenia wojny.

Trzy były sprawy, w których Liga mogłaby odegrać poważną rolę: kryzys pieniężny, zatarg japońsko - chiński i rozbrojenie. Wobec pierwszej stanęła bezradnie w drugiej ratowała swój prestiż, w trzeciej zachowała się połowicznie.

O kryzysie finansowym rozprawiano teoretycznie. Bezpośrednio sprawa uregulowania międzynarodowego obrotu pieniężnego i spraw złota nie były omawiane — nie stanęły na porządku dziennym obrad Zgromadzenia, chociaż mogłyby i powinnyby były stać się ośrodkiem zainteresowania Ligi. Okazało się, że straszliwy kryzys jeszcze nie nauczył rządów szukania wspólnych dróg wyjścia. Anglicy poszli swoją drogą dewaluacji waluty, w nadziei na ożywienie handlu zagranicznego. Francuzi ustami swego ministra skarbu Flandina oświadczyli się kategorycznie zwolennikami parytetu złota i egoistycznymi stróżami swoich wielkich zapasów tego cennego metalu. Propozycja angielska międzynarodowej konferencji walutowej i złotowej bardzo źle przez Flandina została przyjęta. Mniejsze kraje, widząc tę zasadniczą różnicę między Francją a Anglją, poszły każdy swoją własną drogą. Nacjonalizm gospodarczy odżył w pełni w chwili właśnie, kiedy tylko wspólna walka z kryzysem może uchronić świat przed dalszem pogorszeniem się stanu obecnego. Liga, któraby mogła tę wspólną walkę organizować, nie mogła zrobić nic.

Konflikt japońsko - chiński o tyle niemile zaskoczył Ligę, że w grę wchodzi wielkie mocarstwo, mające stałe miejsce w Radzie Ligi. Liga nie mogła się uchylić od zajęcia się skargą chińską, ale wzięła się do sprawy z wyjątkową nawet, jak na stosunki genewskie, ostrożnością i delikatnością. Chiny mają słuszną sprawe i sympatje po swojej stronie, ale Japonja ma siłę. Japonja nie chciała godzić się na żadną interwencję trzeciej strony, nawet na neutralną komisję z ramienia Ligi Narodów. Rada Ligi musiała się zadowolnić przyrzeczeniem dość niewyraźnem, że Japonja nie bedzie rozwijała akcji wojennej. Formalnie niby Liga spełniła swe zadanie utrzymania pokoju; lord Cecil tłomaczył, że nie jest sprawą Ligi likwidować zatarg, i że Japonja i Chiny same się tem zająć powinny, skoro Lidze udało się powstrzymać kroki wojenne. Naprawdę jednak Liga okazała swą bezsiłę. Japonja swoje zrobiła i część terytorjum chińskiego zajęła. Dalsza wojna jest jej niepotrzebna.

Wreszcie, jeżeli chodzi o rozbrojenie, to obrady 3-ej Komisji Zgromadzenia nie przyczyniły się do wzmocnienia nadziei na pomyślny wynik lutowej konferencji rozbrojeniowej. Włosi, jak wiadomo, wystąpili z propozycją rozbrojeniowego rozejmu, nie czekając na rozpoczęcie się konferencji. Pobudki Włochów może nie były zbyt szlachetne, ale sam projekt przecież powinien był być bez namysłu przyjęty przez te państwa przynajmniej, które chcą uchodzić za przyjaciół wydatnego ograniczenia zbrojeń. Tymczasem projekt włoski, poparty przez państwa neutralne, napotkał na poważne trudności z wielu stron. Ostatecznie uchwalono rezolucję, wzywającą do nierozpoczynania nowych prac zbrojeniowych w ciągu roku od 1 listopada r. b.; rozpoczęte już przed tym terminem prace mogą być wykończone. Wezwanie to właściwie nie wprowadza żadnego rozejmu, bo przez cały rok wykonywane będą prace „już rozpoczęte", a nowych prac żadne państwo nie jest w stanie rozpocząć w dzisiejszym okresie deficytów budżetowych i wahań walutowych.

Pocieszyć się można przynajmniej tem, że rozwiały się obawy, czy Konferencja rozbrojeniowa wogóle odbędzie się w roku przyszłym. Kategoryczne zapewnienie Brianda, że Francja nie zamierza przesuwać terminu konferencji, położyło kres wszystkim niepokojącym pogłoskom. Konferencja rozpocznie się w lutym. Liga, która źle się spisała na jesieni 1931 roku, będzie mogła się zrehabilitować na wiosne 1932. Jeżeli konferencja rozbrojeniowa zmniejszy wydatnie zbrojenia — dokona dzieła, za które Liga Narodów zasłuży sobie na wdzięczność całej ludzkości.

J. S.

Kryzysu bezrobocia nie rozwiążą

ani „humanitarność", ani „ofiarność" kapitalistów

Na **Pomorzu**, podobnie jak i w innych dzielnicach Polski, inspektorowie Pracy zwołują konferencje oddzielnie z przemysłowcami, oddzielnie — ze związkami robotników.

Na konferencjach tych inspektorowie pracy przedstawiają, jak to akcja rządowa, mająca na celu zmniejszenie bezrobocia będzie wyglądać w praktyce, jaką rolę w akcji rządowej winny odegrać Związki Zawodowe i jaką przemysłowcy.

Klasowe organizacje na Pomorzu — po szczegółowem zapoznaniu się z projektem rządowym zmierzającym w gruncie rzeczy prostą drogą do „wyrównania w nędzy", postanowiły udziału w tego rodzaju konferencjach nie brać, a do wszelkich poczynań, zmierzających do „łagodzenia" klęski bezrobocia środkami, których skutki będą radykalnie inne od zamierzeń — ustosunkować się krytycznie.

Bowiem bez ożywienia życia gospodarczego i wkroczenia na drogę racjonalnej gospodarki — niema wyjścia.

W takim kierunku zaś projekty rządowe nie idą.

Cała akcja sprowadza się do **opieki** nad bezrobotnymi w okresie zimy (mówiąc nawiasem — kosztem robotników) poczym wszystko wróci do dawnego stanu.

Kryzys gospodarczy i razem z nim rosnąca armja bezrobotnych — nie zmniejszą się.

Nowe ciężary, nałożone na robotników zatrudnionych (podział pracy) nie podniosą zdolności nabywczej szerokich mas; przeciwnie! zdolność tę jeszcze bardziej zahamują.

Kto świadomie obchodzi zagadnienie bezrobocia „półśrodkami", kto nie chce, czy nie może, przeżywany kryzys uznać jako **kryzys kapitalizmu**, kto bez poprawy i uzdrowienia stosunków gospodarczych — chce „łagodzić" bezrobocie, **ten bezrobocia nie zmniejsza, lecz je potęguje.**

W takiej akcji — rzecz zrozumiała, związki szczerze broniące robotników, udziału nie wezmą.

Żądanie pomocy od nędznie opłacanego robotnika, urąga zdrowemu rozsądkowi.

Od człowieka nic nie posiadającego, ofiarności żądać nie można.

Zarobki w Polsce zaliczyć trzeba do najniższych na kontynencie.

Pod względem płac — dorównywamy Jugosławji i Włochom.

Jeżeli przy pełnym tygodniu pracy robotnik nie zarobi tyle, żeby żyć, to ileż pozostanie mu na życie, po „podziale" pracy?

A wszakże w tym kierunku zmierza akcja „sanacyjna", tak ją panowie inspektorowie pracy referują na konferencjach.

Wciąga się do „współpracy" związki robotnicze po to, żeby kładły podpisy pod antyrobotnicze plany.

Rola zaś przemysłowców, o których dobrowolną pomoc Rząd zabiega, będzie polegać na tem, że pp. przemysłowcy „wyrażą łaskawie zgodę" na rozdzielenie **ilości pracy pomiędzy robotników zatrudnionych i bezrobotnych.**

I oto na konferencji, która odbyła się w inspektoracie pracy 58 obwodu w Toruniu, przemysłowcy pomorscy, nawet tak niewinnego „poświęcenia" jak zgodzenie się na „podział pracy" za darmo zrobić nie chcą, wysuwając jako warunek, ni mniej, ni więcej, tylko:

1) pewnych ulg w świadczeniach socjalnych.

2) zniżki taryfy kolejowej,

3) wstrzymania zezwoleń na wwóz pewnych artykułów.

Z tego widzimy, „że pomoc całego społeczeństwa" sprowadzi się w rezultacie do pomocy robotników dla bezrobotnych.

Projektowi „zrównania w nędzy" przeciwstawiamy własny, prowadzący do **przystosowania czasu pracy do nowych metod produkcji**, podniesienia bytu materjalnego robotników, ograniczenia pracy kobiet i młodocianych przy równoczesnej rozbudowie świadczeń socjalnych (wprowadzenie ustawy na wypadek starości, dla wdów i sierot), zniesienia pracy w godzinach nadliczbowych. Skrócenie czasu pracy (40 godzin na tydzień) z równoczesnem podniesieniem płac, przestało być żądaniem tylko klasy robotniczej. **Dziś ma ono znaczenie ogólno-gospodarcze.**

Nie zmniejszenie, lecz podwyższenie zarobków, prowadzi do złagodzenia klęski bezrobocia.

Z racjonalizacją i masową produkcją musi iść w parze podniesienie siły kupna mas. „Wysokie zarobki oznaczają wysoką siłę kupna"—stwierdza to Międzynarodowy Zjazd Ekonomistów, odbyty we wrześniu tego roku w Bostonie.

Z poprawą sytuacji gospodarczej — zmniejszy się bezrobocie.

Polityka „sanacji" raczej pogłębia zło — aniżeli ze złem walczy.

Bezprogramowość jest przyczyną zupełnego zamarcia życia gospodarczego, zamierania produkcji i faktu, że setki tysięcy ludzi znajdują się na bruku.

Humanitaryzm i „ofiarność" kapitalistów, zagadnienia kryzysu gospodarczego nie rozwiążą.

Kazimierz Rusinek.

1 PAŹDZIERNIKA

PRACOWNICY MIEJSCY NIE DOSTALI PENSJI

Onegdaj Magistrat warszawski powinien był wypłacić należne pensje pracownikom miejskim. Tymczasem i wczoraj jeszcze pensje nie zostały wypłacone.

Sytuacja finansowa miasta jest tego rodzaju, że wypłata poborów może być zakończona najwcześniej w połowie przyszłego tygodnia.

Po co więc p. prezyd. **Słomiński** dawał zapewnienia, że „w przyszłości" pobory będą płacone.

Przyszłość s ała się teraźniejszością a obiecanki lekkomyślnem zobowiązaniem.

Zakup herbaty jest kwestją zaufania

HERBATĘ KUPUJE SIĘ U MEINLA

Tam dostanie każdy mieszankę herbaty odpowiednią dla każdego smaku. Meinl jest specjalnym składem herbaty, którego mieszanki herbat są ogólnie cenione. Juljusz Meinl Nowy-Swiat 43 Marszałkowska 61 Marszałkowska 140, 2 Hala Mirowska 10

STRZAŁY W GABINECIE wiceprezesa Warszawskiej dyrekcji kolei

W gabinecie wice-prezesa Warszawskiej Dyrekcji Kolei p. Edwarda Zienkiewicza, onegdaj w godzinach popołudniowych rozegrała się dramatyczna scena. Do gabinetu wszedł, jak potem ustalono, 60-letni Stefan Poniatowski, i, wydobywszy rewolwer, dał w kierunku p. Zienkiewicza kilka strzałów, które chybiły. Napastnik, widząc bezskuteczność strzałów, rzucił się z pięściami na p. Zienkiewicza i wówczas zawrzała walka. Obaj walczący rzucali na siebie co mieli pod ręką. W końcu p. Zienkiewicz ugodzony silnie w głowę, padł na ziemię. Wówczas Poniatowski stanął nad nim i ponownie chwyciwszy rewolwer, zamierzał zastrzelić leżącego. W tym dopiero momencie przybiegli woźni i chwycili napastnika.

Okazuje się, że Stefan Poniatowski żywił nienawiść do swego dawnego przyjaciela Zienkiewicza za to, iż rzekomo w czasie, kiedy obaj byli w Rosji, Zienkiewicz odbił mu żonę. W śledztwie ustalono, że Poniatowski usiłował już dokonać zamachu na życie p. Zienkiewicza w 1924 r. P. Zienkiewicz był wówczas naczelnikiem ruchu na Dworcu Głównym w Warszawie. Poniatowski usiłował wówczas dostać się do gabinetu, lecz p. Zienkiewicz, zorjentowawszy się, zdołał zatrzasnąć i zamknąć drzwi. Poniatowskiego zatrzymano w areszcie do dyspozycji władz śledczych.

JAK DŁUGO JESZCZE będą nieczynne teatry

Sprawa teatrów warszawskich w dalszym ciągu jest niezałatwiona. Nie mówimy tutaj o teatrach szyfmanowskich, które jeszcze w bież. tygodniu zostaną uruchomione.

Najbardziej niemiłą sprawą jest zagadnienie teatrów miejskich.

Na ręce Magistratu wpłynęła propozycja ze strony zrzeszenia aktorów, objęcia trzech teatrów miejskich. Zrzeszenie gotowe jest prowadzić teatry na tych samych warunkach, jakie zostały ustalone w rokowaniach między Magistratem i dyr. Krzywoszewskim.

Wzamian za wydzierżawienie teatrów zrzeszenie rezygnuje z prawa do odszkodowań w postaci całorocznego uposażenia.

Bezwład, jaki istnieje w dziedzinie teatrów miejskich, winien być **bezzwłocznie** usunięty w imię interesów obydwu stron.

Propozycja zrzeszenia aktorów zasługuje na najdalej idącą życzliwość.

Z SALI SĄDOWEJ

ROZPRAWA O BLUŹNIERSTWO.

Przed Sądem Apelacyjnym w Lublinie odbyła się rozprawa przeciwko księdzu kościoła Narodowego **Heljodorowi Rogowskiemu**, oskarżonemu o bluźnierstwo pod adresem Papieża.

Sąd Okręgowy skazał był ks. **Rogowskiego** na 2 lata więzienia. **Sąd Apelacyjny złagodził ten wyrok, skazując go na 1 rok twierdzy.**

Bronił adw. pos. **Czernicki.**

LEKARZ OSKARŻONY O ŚMIERĆ PACJENTA.

W Sądzie Apelacyjnym rozpatrywano wczoraj sprawę **dr. Eigera z Suwałk**, oskarżonego o spowodowanie śmierci pacjenta przez zastosowanie nieużywanego już środka „606" Salvarsan.

Sprawa ta była już raz na wokandzie Sądu Apelacyjnego, ale została odroczona dla powołania lekarzy rzeczoznawców.

Sąd Okręgowy skazał był **dr. Eigera** na 6 miesięcy więzienia. Obronę wnosił adw. M. Ettinger.

I. K.

Z POBYTU FRANCUSKICH MINISTRÓW W BERLINIE

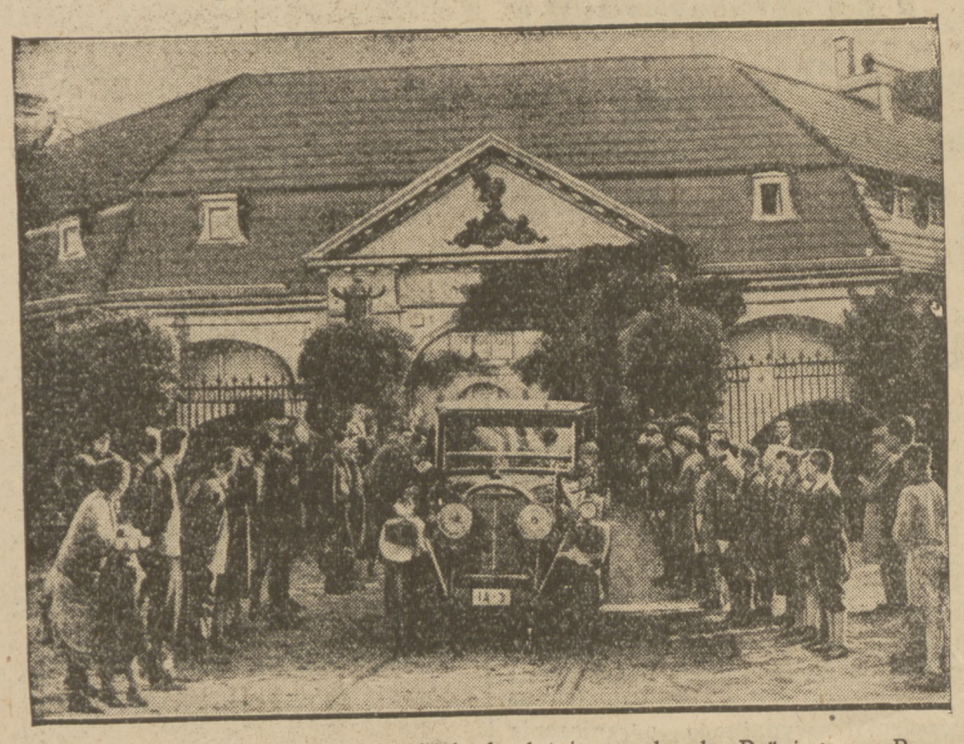

Przybycie ministrów francuskich do letniego pałacyku Brüninga w Poczdamie.

Szkoła dla działaczy zawodowych w Warszawie

Rada Zawodowa m. Warszawy postanowiła zorganizować wzorową **klasę zawodową** dla działaczy związkowych, by dać możność związkom wyszkolić kadry wszechstronnie wykształconych działaczy zawodowych.

Szkołę tę Rada Zawodowa zorganizowała na wzór istniejących od lat szkół zawodowych w **Niemczech** i w **Belgji** (Leodjum).

Zarządy Oddziałów Warszawskich Związków Zawodowych obowiązane są przedstawić listy kandydatów do szkoły, oraz wpłacić 5 złotych wpisowego od każdego kandydata i 2 złote miesięcznie. Szkoła ta trwać będzie 4 miesiące, poczynając od 1 listopada r. b. do połowy marca 1932 r. (w tem przerwa świąteczna).

Każdy kandydat musi umieć czytać i pisać po polsku, oraz rachować.

Wykłady odbywać się będą 2 razy w tygodniu. Przed każdym wykładem uczeń otrzyma streszczenie wykładu, celem łatwiejszego zorjentowania się w danym przedmiocie.

Projekt rozkładu zajęć opracowano bardzo wszechstronnie, a mianowicie:

ROZKŁAD ZAJĘĆ

1) PROBLEMY EKONOMICZNE.
Ekonomja teoretyczna z uwzględnieniem kryzysów. Polityka gospodarcza. Ekonomja płacy roboczej. Naukowa Organizacja Pracy.

2) STATYSTYKA GOSPODARCZA I STATYSTYKA PRARCY.

3) NAUKA O SPOŁECZEŃSTWIE I PAŃSTWIE.

4) OCHRONA PRACY:
Ustawodawstwo społeczne. Ubezpieczenie od bezrobocia. Ubezpieczenie od choroby. Ubezpieczenie od wypadków i problem ubezpieczenia na starość.

5) WALKA O ZDROWIE PROLETARJATU (choroby zakaźne i zawodowe). HYGJENA I BEZPIECZEŃSTWO PRACY.

6) RUCH ZAWODOWY
Rozwój ruchu zawodowego. Kierunki w ruchu zawodowym. Problemy organizacyjne w ruchu zawodowym. Taktyka ruchu zawodowego. Ruch zawodowy faszystowski.

7) ZAGADNIENIE SPÓŁDZIELCZOŚCI ROBOTNICZEJ.

8) ZAGADNIENIE ŻYDOWSKIEGO PROLETARJATU.

9) BIUROWOŚĆ I KASOWOŚĆ.

10) ISTOTA SOCJALIZMU.

11) PARTJE ROBOTNICZE w POLSCE.

12) SAMOKSZTAŁCENIE.

Dr. med. S. JERMUŁOWICZ
SEKSUOLOG
Choroby, niedomoga i zaburzenia sfery płciowej. 157
SZKOLNA 8. Przyjmuje 10—2 i 5—7

Dr. Z. FAJNCYN
LESZNO 36
Specjalista chorób wenerycznych niemocy płciowej i skórnych. Analizy krwi. Przyjmuje 9 r. — 7 w. 795

LECZNICA „PRAGA“
FLORJAŃSKA 12
Czynna od 9 r. do 9 w. w niedzielę 10 — 2
Weneryczne, wewnętrzne, kobiece i wszelkie inne specjalności. Światłolecznictwo i analizy lekarskie
PORADY **3 złote**. Przy lecznicy szybka pomoc lekarska całą dobę. Telefon 10—10—03

MIMOWOLNA IRONJA...

POD ADRESEM KOMISARZA RZĄDOWEGO W CZELADZI

„Sanacyjny“ **„Express Zagłębia“** napisał bardzo szumnie, że... lustracja, przeprowadzona w magistracie **czeladzkim** przez władze nadzorcze, wykazała, iż zastosowany przez komisarza rządowego **Piwowara** system pracy, „niezmiernie uproszczony“, zasługuje na uznanie władz — **i że organizacja magistratu czeladzkiego od pewnego czasu służy za wzór dla innych gmin powiatu.**

Pisząc o tem, katowicka „Polonia“ wyjaśnia, na czem polega ów „uproszczony system pracy“ p. Piwowara.

Otóż nie prowadzi się tam żadnych robót; zalega się z należnościami, dwukrotnie ściąga się jedne i te same podatki; tłumy interesantów zalegają korytarze w oczekiwaniu na nieobecnego kierownika itp. itp.

W świetle tych faktów opinja „sanacyjnego“ pisma o „sanacyjnym“ filarze brzmi, jak ironja...

ECHA KATASTROFY STEROWCA ANGIELSKIEGO „R. 101“

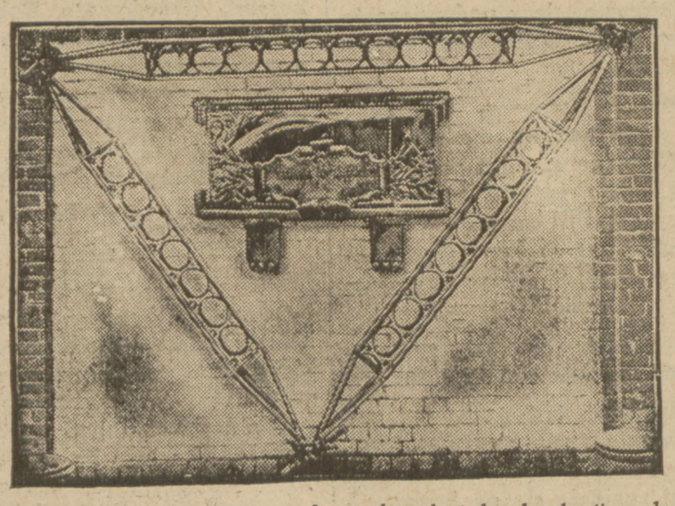

Wstrząsające wrażenie wywarła przed rokiem wiadomość o strasznej katastrofie angielskiego sterowca napowietrznego „R. 101“, który, jak wiadomo, spłonął wskutek eksplozji podczas podróży z Anglji do Indyj. Obecnie na miejscu katastrofy wzniesiono skromną tablicę pamiątkową.

Wiadomości z całego kraju

ZAKAZ ODBYCIA ZGROMADZENIA P. P. S. W OLKUSZU

P. starosta łaskawie odsyła Okręgowy Komitet P. P. S. z rekursem do Województwa

(Koresp. własna).

W dniu 27-go września r. b. miało się odbyć zgromadzenie publiczne w **Domu Robotniczym** w **Olkuszu**, na którem miał przemawiać tow. **Kwapiński.** Pomimo zapewnień urzędników Starostwa, że — po zgłoszeniu formalności — nie będą czynić żadnych przeszkód na odbycie zgromadzenia — już po skończeniu urzędowania, w sobotę, komitet partyjny otrzymał pismo, podpisane przez p. Starostę Stamirowskiego, **„że odmawia zezwolenia na urządzenie zgromadzenia w Olkuszu w dniu 27-go września r. b. o godz. 1 pp. w Ddomu Robotniczym ze względu na spokój i porządek publiczny (!!,)“.**

Ponadto p. Starosta łaskawie... odesłał Okręgowy Komitet z rekursem do p. Wojewody w Kielcach, dając termin 14-to dniowy!

Czy p. Starosta Stamirowski uważa członków Komitetu za tak naiwnych, iż będą się skarżyć do Wojewody który najwidoczniej polecił Staroście nie dopuścić do odbycia zgromadzenia! Wiemy dobrze — i p. Starosta powiatu Olkuskiego również — **że jedyną przeszkodą do odbycia zgromadzenia był fakt, że tow. Kwapiński nie mile jest widziany przez władze wojewódzkie i że ludzie ci chcą uniemożliwić komunikowanie się tow. Kwapińskiego ze swoimi wyborcami.**

Nie wystarcza tym panom, że w czasie zaaresztowania tow. **Kwapińskiego** unieważnili listę do Sejmu, na której kandydował, chociaż doskonale wiedzą, że ludność naszego powiatu i okręgu darzy zaufaniem P. P. S. i długoletniego posła naszego okręgu, tow. **Jana Kwapińskiego.**

Wcześniej, czy później panowie posłowie z B. B. będą musieli się rozstać ze swoimi mandatami na rzecz opozycji lewicowej, tembardziej, że wiadomo... w jaki sposób otrzymali większość tych mandatów.

OBNIŻKA UPOSAŻEŃ FUNKCJONARJUSZÓW WOJ. ŚLĄSKIEGO

stała się faktem dokonanym

Na posiedzeniu Sejmu śląskiego po referacie posła **Witczaka** („sanacja“) Izba przyjęła ustawę w sprawie uposażeń funkcjonarjuszów woj. śląskiego, tudzież funkcjonarjuszów związków komunalnych.

Ustawa ta — jak wiadomo — przewiduje obniżenie 40% dodatku śląskiego o 5 — 20% w zależności od grupy uposażeniowej.

Następnie Izba uchwaliła, w myśl wniosku Rady wojewódzkiej, zmiany ustawy skarbowej z 31 czerwca 1931 r.

Uchwalony budżet został obniżony w porównaniu z poprzednim budżetem, o około **10 miljonów do sumy 104 milj. zł.**

PRZEMYSŁ SZEROKO-JEDWABNY DOMAGA SIĘ UMOWY ZBIOROWEJ

Pismo Związku Zaw. Rob. Przemysłu Włókienniczego

Do Związku przemysłu włókienniczego w Państwie Polskiem w Łodzi skierowany został **obszerny list łódzkiego Związku Klasowego,** dotyczący warunków pracy i płacy robotników, zatrudnionych w **przemyśle szeroko - jedwabnym.** Przemysł ten, jak nas informują, zatrudnia około 4000 robotników.

Na wstępie pismo zaznacza, że większość robotników zatrudnionych w przemyśle szeroko - jedwabnym wstąpiła do Związku Zaw. rob. przemysłu włókienniczego i dlatego Związek występuje w ich imieniu.

Związek przedstawia tabelę płac, których ustalenia domaga się dla robotników; pozatem wysuwa żądania **wypłat za postoje; uznania delegatów robotniczych,** a przedewszystkiem — **zawarcia umowy zbiorowej.**

Brak umowy zbiorowej w tym przemyśle wywołuje chaos pod względem płac i często doprowadza do zatargów.

Pismo kończy się zawiadomieniem, iż zebranie robotników zatrudnionych w przemyśle jedwabnym, które odbyło się w dn. 27 ub. m. przy udziale przedstawicieli Związku Zaw. rob. przemysłu włókienniczego — **uchwaliło postulat umowy zbiorowej, obejmującej wyżej wymienione żądania — poprzeć w razie jego nieuwzględnienia strajkiem.**

CO ZA ŁASKAWOŚĆ

„Rezygnacja z tantjem“ członków Zarządu hut „Królewskiej“ i „Laury“

PAT. podaje za prasą katowicką, iż członkowie zarządu Katowickiej Spółki Akcyjnej, Zjednoczonych hut **„Królewskiej“ i „Laury“** wobec ciężkiej sytuacji gospodarczej, zrezygnowali... z tantjem i 20% uposażeń od 1 października r. b., a ponadto postanowili 5 — 6% swych dochodów przeznaczyć na rzecz funduszu bezrobocia. W ślad za tem wyżsi urzędnicy tych przedsiębiorstw przyłączyli się do tej akcji z tem, że potrącone im 20% oddane zostanie na rzecz pomocy bezrobotnym. Jak słychać, Związek Przemysłowców rozszerzyć ma akcję tę na cały rejon przemysłowy.

***

Nie trzeba tłomaczyć, iż ta pięknie reklamowana „rezygnacja z tantjem“ ludzi zarabiających po kilkanaście lub kilkadziesiąt tysięcy złotych miesięcznie nie może zaimponować robotnikom, którzy nie mają co do ust włożyć! Również filantropijna „ofiara“ 5 — 6 procent na rzecz funduszu bezrobocia jest ofiarą bardzo a bardzo niewspółmierną...

Mimowoli przypominają się słowa z potężnego wiersza **Edwarda Szymańskiego** p. t. „Lokaut“:

...„Nie wiedzieli, że dla Rady Nadzorczej
w tym sezonie grubszych premij zabrakło.
Że pan prezes miał słuszną pretensję
w kalkulacji wziąć nie mniej, a więcej
że musiałby dyrektorom z pensji
wziąć po głupie kilkanaście tysięcy“.

„BOŻE COŚ POLSKĘ“ PIEŚNIĄ NIELEGALNĄ...

Tak uważają władze w Bydgoszczy...

Jak donosi **„Gazeta Bydgoska“**, wielu osobom w **Bydgoszczy** doręczono w tych dniach mandaty karne

„na wniosek policji państwowej z powodu posądzenia o to, że w dniu 26.VI 1931 r. urządzono polityczne zebranie bez zezwolenia władzy i zaintonowano pieśni przeciwrządowe“.

Powyższe zakwalifikowano, jako wykroczenie z par. 5 i 16 ustawy o stowarzyszeniach z 19.IV 1908 r. wraz z art. 360 p. 11 k. k.

Inkryminowaną „pieśnią przeciwrządową“, którą zaintonowano na owem zebraniu stowarzyszenia endeckiego w Bydgoszczy, był hymn.. „Boże coś Polskę“.

Wszyscy ci, którym doręczono mandaty karne, wnieśli do sądu sprzeciwy z żądaniem wyznaczenia rozprawy.

ECHA WYBORÓW

Burmistrza Tarnowskich Gór przed sądem

Przed Izbą Karną Sądu Okręgowego w Tarnowskich Górach, jako II instancją, odpowiadał burmistrz m. **Tarnowskich Gór,** p. **Michatz,** który w I instancji został skazany na 2 miesiące więzienia z zamianą na 600 zł. grzywny.

Tło sprawy przedstawia się jak następuje: W dniu wyborów do Senatu i Sejmu Śląskiego doniesiono p. **Michatzowi,** że w jednym z lokalów wyborczych w obrębie miasta znajduje się kilka skrzyń piwa. P. **Michatz** zawiadomił o tem komisarza wyborczego p. **Dzika,** który udał się na miejsce i stwierdził, że w lokalu wyborczym znajdowało się piwo, **sprowadzone przez przewodniczącego komisji wyborczej, mimo, że w tym dniu obowiązywał zakaz sprzedaży napojów alkoholowych. Komisarz wyborczy zarządził zbadanie członków komisji wyborczej przez lekarzy, czy są zdolni do urzędowania.**

Członkowie komisji wyborczej wystosowali skargę do Sądu o **zniewagę.**

Sąd I instancji skazał p. **Michatza** na 2 miesiące więzienia. Od tego wyroku wniósł on odwołanie. Sprawę rozpatrywał Sąd Okręgowy, który uwolnił oskarżonego od winy i kary, motywując wyrok tem, że nie udowodniono mu, jakoby popełnił zniewagę wobec członków komisji wyborczej, oraz tem, że p. **Michatz** postąpił tak, jak każdy obywatel postąpić był powinien.

Z SIEKIERĄ NA KOMORNIKA

Echa zajścia w czasie eksmisji

Stefanja Jóźwiak, zamieszkała przy ul. Trębackiej 94, wskutek zalegania w zapłacie komornego, została pozwana przez właściciela domu do Sądu Grodzkiego w Łodzi. **Sąd zasądził eksmisję.**

Na zasadzie uprawomocnionego wyroku, w dniu 5 sierpnia rb. komornik **Pilichowski** przybył do mieszkania Jóźwiakowej, by dokonać eksmisji i równocześnie licytacji zajętych ruchomości na pokrycie komornego.

Jóźwiakowa, na widok robotników, wynoszących jej rzeczy, chwyciła za siekierę i rzuciła się na komornika tak że jedynie dzięki przytomności towarzyszących komornikowi, obeszło się bez rozlewu krwi.

Kobietę obezwładniono i licytację przeprowadzono, mimo jej oporu.

O zajściu spisano protokół i sprawa została skierowana do Sądu Grodzkiego w Łodzi. Onegdaj Sąd, po rozpoznaniu sprawy, **skazał Stefanję Jóźwiak na 2 miesiące więzienia.**

ZNOWU OFIARA PRACY w KOPALNI.

Wskutek obsunięcia się zwałów węgla został przygnieciony w podziemiach kopalni „MODRZEJÓW“ odłamkami węgla 33-letni robotnik JAN BIEŃ, ponosząc śmierć na miejscu.

6 LAT CIĘŻKIEGO WIĘZIENIA ZA SZPIEGOSTWO.

Wczoraj odbyła się w sądzie okręgowym w **Katowicach** rozprawa przeciwko **Wilhelmowi Wojaczkowi** z Roździenia, oskarżonemu o szpiegostwo na rzecz obcego państwa. Sąd skazał go na 6 lat ciężkiego więzienia z pozbawieniem praw obywatelskich na przeciąg lat 10.

ARESZTOWANIA W ZWIĄZKU Z ZAMACHEM NA POCIĄG POD ŁYNTUPAMI.

W związku z zamachem na pociąg pod **Łyntupami,** aresztowano szereg osób.

OMAL NIE KATASTROFA KOLEJOWA.

30 bm. o godz. 11 przed południem biegnący z **Częstochowy** do **Warszawy** międzynarodowy kurjer pośpieszny nr. 203, na szlaku **Rudniki — Kłomnice** uległ wypadkowi, który omal nie skończył się katastrofą.

Oto na trzecim kilometrze od stacji **Kłomnice,** kiedy kurjer znajdował się w szalonym pędzie, maszynista **Dankowski** poczuł gwałtowne wstrząśnienie parowozu i zauważył, iż przednia część lokomotywy, wskutek wykolejenia, skacze po pokładach. Zamknął natychmiast parę i pociąg zaczął zwalniać.

Pasażerowie, odczuwszy wstrząs, przyskoczyli do okien, ale nim zdołała wybuchnąć panika pociąg zatrzymał się. Nim zdołano podnieść ciężką lokomotywę, upłynęło dwie godziny, wskutek czego cały szereg pociągów został zatrzymany, bądź też skierowany na inne drogi. Właściwa przyczyna nie została dotychczas ustalona.

LISTY DO REDAKCJI

O NOCNĄ KOMUNIKACJĘ Z ŻOLIBORZEM.

Od dłuższego czasu prasa stołeczna porusza palącą sprawę nocnego tramwaju w kierunku **40-tysięcznego Żoliborza.** Żoliborz dzisiejszy zamieszkały jest w dużym procencie przez pracowników, którzy zmuszeni są z racji swojego zawodu do nocnego powrotu po godzinie 12 w nocy. Natomiast zaludnienie Żoliborza postępuje w szybkiem tempie.

Dość nadmienić, iż Warsz. Spółdz. Mieszk. (5 kolonij) łącznie z nowo wzniesionym olbrzymim domem Z.U.P.U. — zamieszkałe są przez 6 tys. osób! Dyrekcja tramwajów winna uwzględnić powyższe, puszczając przynajmniej — tytułem próby — nocny tramwaj, łączący Żoliborz z centrum miasta.

W sprawie tej kilkakrotnie już interwenjowało Towarzystwo Przyjaciół Żoliborza. J.

Robotnicy popierajcie swoje pismo

Organizacja Młodzieży T. U. R.

Dziś, 2 października odbędą się zebrania na dzielnicach dla członków Partji i sympatyków, na których wygłoszone zostaną referaty z okazji zbliżającego się **Międzynarodowego Dnia Młodzieży.**

Wola (Wolska 44) — ref. Rubinstein A. i tow. Bełza.

Jerozolima (Leszno 53) — ref. tow. J. Szymkowski i tow. Reiss.

Marymont (Krasińskiego 10) — ref. tow. O. Dąbrowska.

Mokotów (Chocimska 23) — **Zgromadzenie - Akademja** — ref. tow. L. Cohn.

Ochota (Przemyska 18) — ref. tow. J. Gallus i tow. Ochocki.

Nowe Bródno (Siedzibna 5) — ref. tow. Wtorkowski.

Czerniaków (Nowosielecka 1) — ref. tow. Lipiński Br.

Powiśle (Czerwonego Krzyża 20) — ref. tow. Jabłoński T. i tow. Leśniewski

Praga (Targowa 44) — ref. tow. Pietrzykowski.

Powązki (Dzielna 95) — **Zgromadzenie - Akademja.** Przemawiać będą tow. Cezary Krafft i tow. A. Kaffel.

COLOSSEUM Pocz. o 6 niedz. 4 g.

JANET GAYNOR i CHARLES FARRELL

W PIĘKNYM FILMIE DŹWIĘKOWYM

p. t. **„POWRÓT DO ŻYCIA"**

MAŁA SALA: BEBE DANIELS jako „REKORDZISTKA" dla młodz. doz.

Dźwiękowy-Kinoteatr MIEJSKI

Początek godz. 6.30. Niedziele i święta 5 pp

SARI MARITZA WILLIAM FRESHMAN

w przemiłym dźwiękowcu p. t.:

ŚPIEWACZKA Z ZAUŁKA

(pierwszy raz w Warszawie)

wł. Britishfilm. Nadprogram

Kino **FILHARMONJA** p. 6, 8 i 10

OSTATNIE DNI!

Najulubieńsza — Najczarowniejsza

JEANETTE MAC DONALD

czaruje wszystkich w swoim filmie dźwiękowym

„KOCHANEK O PÓŁNOCY"

Nad program: AKTUALNOŚCI DŹWIĘKOWE

„majestic" nowy-świat 43 pocz. o godz. 4

ARCYWESOŁY PRZEBÓJ PARYSKI p. t.

w roli głównej **GEORGES MILTON**

Najpopularniejszy piosenkarz Paryża,

Ceny biletów dla młodz. na I i II seans zniżone

KINO REWJA **ZNICZ** Śniadeckich 5

Dziś i dni następnych

OLGA CZECHOWA jako Diana

Dramat kobiety, umiejącej kochać nad życie, dla której poświęcenia nie było granic.

NA SCENIE SZAMPAŃSKA REWJETTA w 12 odsłonach p. t.

BAW SIĘ, SZALEJ!

z udziałem całego zespołu pod kierownictwem St. Wolińskiego.

„ATLANTIC" Chmielna 35. P. 4, 6, 8, 10.10

Pierwszy polski dźwiękowiec sezonu

10-ciu z PAWIAKA

W rol. gł. A. Brodzisz, B. Samborski, K. Lubieńska, Z. Batycka, J. Węgrzyn, K. Justjan

Uwaga: Bilety ulgowe i bezpłatne **bezwzględnie nieważne.**

TABELA WYGRANYCH LOTERJI PAŃSTWOWEJ

Wczoraj, w osiemnastym dniu ciągnienia 5 klasy 23 polskiej loterji państwowej, padły następujące wygrane:

20 000 zł. — 14334

10,000 zł. — 139444

Po 5,000 zł. — 102979 156461

Po 3,000 zł. — 4131 131116 151054 160317 165018 200619

Po 2,000 zł. — 4454 7322 30360 44827 60090 60491 80614 91399 103342 103747 103753 154993 174992 184973 193203.

Po 1,000 zł. — 11432 11620 13981 14004 23788 27381 32623 35261 35973 40590 42033 42596 43860 52522 63905 73512 74628 76448 104489 115959 119708 121384 121855 122329 129718 131866 139857 145735 146734 149361 149502 163196 163373 165406 170336 173331 173763 180340 183125 183356 188976.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Kto wejdzie do Ligi

Rozgrywki o wejście do Ligi wchodzą już w końcowe stadjum. **Dwa kluby zrezygnowały z niedzielnych spotkań oddając bez walki dwa punkty,** a mianowicie: **Podgórze i Skra.** Pozostałe trzy mecze najbliższej niedzieli będą jednak miały decydujące znaczenie. Oto stan obecny:

W grupie I-ej gra ŁTGS z Legją w Łodzi. O ile ŁTSG wygra lub zremisuje, **ma zapewnione pierwsze miejsce,** o ile zaś przegra, potrzebną będzie jeszcze trzecia rozgrywka.

W grupie II-ej Naprzód zdobył już pierwsze miejsce w grupie.

W grupie III-ej odbędzie się w Brześciu mecz 82 pp. — 1 pp. leg. O ile 82 pp. wygra lub zremisuje, **zdobywa pierwsze miejsce,** o ile zaś przegra, potrzeba będzie trzeciego meczu.

W grupie IV-ej w Równem odbędzie się mecz 22 p — WKS Równe. O ile 22 p. wygra, potrzeba będzie jeszcze trzeciej rozgrywki 22 pp. — Revera, o ile zaś straci choć jeden punkt, mistrzem grupy będzie **Revera.**

Program rozgrywek **półfinałowych** o wejście do ligi jest następujący: 11.X mistrz II grupy (Naprzód) — mistrz I-ej grupy (ŁTSG lub Legja), 18.X mistrz I grupy — mistrz II grupy, mistrz III-ej grupy (82 pp. lub 1 pp. leg.) — mistrz IV grupy (82 pp .lub Revera), 25.X mistrz IV-ej grupy — mistrz III grupy.

Finały odbędą się w nast. terminach: 1.XI mistrz Zachodu — mistrz Wschodu, 8.XI mistrz Wschodu — mistrz Zachodu. 15.XI ewent. trzecia rozgrywka.

W dniu 11.X odbyłyby się ewent. trzecie rozgrywki spotkań międzygrupowych.

Z różnych dziedzin

MISTRZOSTWA POLSKI W HAZENIE.

W sobotę i niedzielę rozegrane zostaną w Warszawie mistrzostwa Polski w hazenie. O tytuł mistrza Polski ubiegają się cztery zespoły: HKS (Łódź), Cracovia (Kraków), Warta (Poznań) i Polonia (Warszawa).

Zawody odbędą się na boisku Polonii.

O LEKKOATLETYCZNE MISTRZOSTWO POLSKI.

Dnia 4 października odbędzie się w Białymstoku pięciobój lekkoatletyczny o mistrzostwo Polski pań. Równocześnie rozegrany zostanie w Wilnie chód na 50 klm.

Są to ostatnie konkurencje o lekkoatletyczne mistrzostwo Polski.

NURMI W GDAŃSKU I KRÓLEWCU.

W najbliższą niedzielę, dnia 4 października odbędą się w Królewcu wielkie międzynarodowe zawody lekkoatletyczne z udziałem Nurmiego Peltzera, Hirschfelda i innych. Nurmi startować będzie w biegu na 3.000 mtr.

Dnia 13 października Nurmi weźmie udział w zawodach lekkoatletycznych zorganizowanych w Gdańsku przez „Danziger Neueste Nachrichten.

DRUŻYNA RUMUŃSKA W WARSZAWIE.

W najbliższą sobotę Makabi warszawska święcić będzie dziesięciolecie swego istnienia. Z tej okazji zaproszona została do Warszawy Makabi z Czerniowiec, mistrz Bukowiny.

Zespół rumuński rozegra pierwszego dnia t. j. w sobotę mecz z warszawską Makabi, a w niedzielę z ligową Warszawianką. Mecze odbędą się na boisku Skry.

W przerwie meczu Warszawianka— Makabi (Czerniowce) Kusociński zaatakuje rekord polski na 3000 mtr. należący do Petkiewicza.

371 ZŁOTYCH NA RZECZ BEZROBOTNYCH PRZYNIÓSŁ MECZ ŁKS-GARBARNIA

Jak już podaliśmy w poniedziałkowym numerze, Zarząd ŁKS-u postanowił do każdego biletu wstępu na boisko doliczyć 10 groszy na rzecz bezrobotnych.

Pierwszy mecz ŁKS. — Garbarnia przyniósł aż 371 zł. 20 gr., którą to sumę ŁKS. przekazał Komitetowi Pomocy dla bezrobotnych.

KRONIKA STOŁECZNA

SPIS POBOROWYCH ROCZNIKA 1911.

Dziś, 2 października, w kolejnym dniu spisu poborowych rocznika 1911 winni stawić się w wydziale wojskowym magistratu (Florjańska 10) w godz od 9 do 13 zamieszkali na terenie I kom. P. P., nazwiska których rozpoczynają się od liter M. do Ż.

W myśl zarządzenia M. S. W., posiadanie dokumentów stwierdzających zawód, ewentualnie fach i wykształcenie, jest zbyteczne. Należy przedstawić wyłącznie dokumenty, stwierdzające datę i miejsce urodzenia oraz dowód zamieszkania w Warszawie.

NAJWYŻSZE CENY.

Dziś obowiązują następujące najwyższe ceny podstawowych artykułów spożywczych na rynku warszawskim: chleb pytlowy — 44 gr., razowy — 35 gr. za kg., bułki pszenne — 5 gr., jajka świeże — 14 gr. za sztukę, mleko na miarę — 35 gr. za litr, słonina — 2 zł. 50 gr. mięso uboju warszawskiego: wołowina — 2 zł., cielęcina — 2 zł. 30 gr., wieprzowina — 2 zł., mięso uboju zamiejscowego: wołowina — 1 zł. 70 gr., cielęcina — 2 zł 10 gr., wieprzowina— 2 zł. masła deserowe II gat. — 3 zł. 70 gr., osełkowe — 3 zł. 25 gr., wszystko za kg. w sprzedaży detalicznej.

ILE KOSZTOWAĆ BEDZIE BUDOWA DOMÓW DREWNIANYCH?

Magistrat przyjął do wiadomości decyzję Komitetu budowlanego, zatwierdzającą kosztorys jednego domu drewnianego na Annopolu i Golędzinowie, krytego eternitem, w wysokości 34,500 zł. Na roboty inwestycyjne (uliczne oświetlenie gazowe zdroje uliczne etc) przyznano 8,8 proc. tej sumy. W omawianych domach zainstalowane będą kuchnie z ogrzewaczami z kafli metalowych.

DRUGI ZJAZD MATEMATYKÓW POLSKICH W WILNIE.

W dniach od 23 do 26 września r. b. odbył się Drugi Zjazd Matematyków Polskich, zorganizowany przez Polskie Towarzystwo Matematyczne w cztery lata po Pierwszym Zjeździe we Lwowie.

Na Zjazd przybyło około 200 osób ze wszystkich dzielnic Polski oraz delegaci zagraniczni z Francji, Rumunji, Jugosławji i Łotwy.

NOWY CENNIK TOWARÓW MĄCZNO - KOLONJALNYCH.

Na posiedzeniu warszawskiej komisji cennikowej spożywczo - kolonjalnej uchwalono nowy cennik towarów mączno-kolonjalnych który obniża ceny: kaszy manny z 70 do 68 gr., grochu „Victoria" z 48 do 46 gr. i pół — „Victoria" z 46 do 44 gr. oraz fasoli białej z 60 do 56 gr i cukrowej z 1 zł. do 85 gr., wszystko za kg. w sprzedaży detalicznej. Ceny wszystkich innych artykułów, objętych cennikiem, zachowano bez zmiany. Nowy cennik obowiązuje od środy 30 września.

WYSTAWA OBRAZÓW WŁADYSŁAWA ZYCHA.

W niedzielę, 4 października, odbędzie się w Polskim Klubie Artystycznym (Jerozolimskie 39) o godz. 12 w poł otwarcie Wystawy obrazów Władysława Zycha absolwenta warszawskiej Szkoły Sztuk Pięknych.

GODZINY URZĘDOWANIA.

W myśl obowiązującego okólnika, urzędowanie we wszystkich biurach magistratu m. stoł. Warszawy rozpoczynać się będzie poczynając od 1 października, od godz. 8 min. 30 do godz 3 min. 30, a w soboty do godz. 2 (dotąd od godz. 8 do godz. 3).

Natomiast w urzędach państwowych dotychczasowe letnie godziny urzędowania pozostaną w mocy przez cały październik, t. j. do 1 listopada.

LOS OPERY

Ponieważ zarząd miasta otrzymał cały szereg ofert od różnych osób i organizacji na prowadzenie Opery w Warszawie, na odbytem wczoraj pod przewodnictwem prezydenta miasta inż. Z. Słomińskiego, posiedzeniu zarządu teatrów miejskich postanowiono powołać specjalną komisję z udziałem radcy prawnego magistratu, kontroli miejskiej i dyrekcji teatrów w celu rozpatrzenia wszystkich tych ofert pod kątem widzenia ich realności.

Sprawa ma być załatwiona przez powyższą komisję w ciągu tygodnia.

NIEMA DNIA BEZ SAMOBÓJSTW

22-letnia Janina Różycka słuchaczka prawa (Ś-to-Jerska 30) napiła się esencji octowej.

— 18-letnia Leokadja Leska bez zajęcia (Praga, Radzymińska 97), napiła się jodyny w bramie domu Poznańska 22. Ofiarom zawodów życiowych pomocy udzieliło Pogotowie poczem, Różycką w stanie ciężkim przewiozło do szpitala Wolskiego, Leską zaś — do 11-go komis.

TRAGEDJE MATEK

BEZDOMNI.

Na kuchennej klatce schodowej przy ul. Leszno 40 dozorca znalazł w poduszce kwilące dziecko płci męskiej, mające około 4 miesięcy życia. Dziecko ubrane było w ciepłą bieliznę, 3 flanelowe sukieneczki i czepeczek. Przy podrzutku znaleziono kartkę treści następującej: „Proszę dobrych ludzi zaopiekować się moim dzieckiem, bo jestem bezdomna i nie mam żadnego wyjścia. Proszę dziecku nie robić krzywdy. Jest ono chrześcijańskie, lecz nie chrzczone". Policja 3 komis. przesłała nieszczęśliwe dziecko do domu wychowawczego przy szpitalu Dz. Jezus.

PORÓD NA ULICY.

Przed domem Grójecka 6, zasłabła nagle 21-letnia Bronisława Grabiczówna, służąca bez pracy. Lekarz Pogotowia stwierdził poród i przewiózł matkę wraz z dzieckiem do zakładu położniczego św. Zofji.

WYPADKI WCZORAJSZE

WYPADKI SAMOCHODOWE.

Na rogu ul. Żabiej i pl. Bankowego samochód marki „Chevrolet" przejechał 42-letnią Władysławę Skorupską, posługaczkę

— Na rogu ul. Leszno i Solnej, samochód potrącił robotnika, 31-letniego Szmula Blimka, który doznał potłuczenia prawego podudzia.

LOS MORFINISTKI.

34-letnia Genowefa Łękarska, bez zajęcia, jest nałogową morfinistką Z tego powodu już kilkakrotnie wzywane były Pogotowia do Ł., ponieważ ta nie mając możności otrzymania morfiny, dostaje obłędu. Wczoraj Łękarska wpadła na następujący pomysł. Zadała sobie 2 rany cięte szyi. Policjant wezwał Pogotowie. Lekarz nałożył opatrunki a jednocześnie dla uspokojenia deeperatki zastrzyknął morfinę.

SZTUCZKI ZŁODZIEJSKIE.

Na ul. Rynkowej szajka złodziejów „doliniarzy", pragnąc wywołać zbiegowisko, aby w ten sposób ułatwić sobie kradzież, wpadła na pomysł. Jeden z opryszków uderzył kawałkiem żelaza w głowę 27-letniego Dominika Olszańskiego, tragarza. Oczywiście w jednej chwili powstało zbiegowisko Na szczęście sztuczka nie udała się, gdyż złodzieje widząc nadchodzącego policjanta rzucili się do ucieczki. Olszański przyjechał na stację Pogotowia, gdzie lekarz stwierdził ranę tłuczoną głowy.

NASZA RUBRYKA

Poszukiwanie pracy

POSADY GOŃCA albo jakiejkolwiek innej poszukuje 16-letni młodzieniec. Wiadomość Nowosielecka 1 w Robotniczem Tow. Przyjaciół Dzieci.

TAPICER, były czeladnik Szczebińskiego, poszukuje pracy.

Przerobienie materaca lub kozetki 15 złotych; krojenie pokrowców; założenie firanek od złotego. Belweder, Tatrzańska 38, telefon 54-50, Komorek.

FRYZJER zdolny, po wojsku poszukuje pracy w Warszawie lub na wyjazd. Oferty do Administracji „Robotnika" pod „12".

SZYJĘ po domach tanio: bluzki bieliznę, szlafroki, reperuję. Wiadomość: Żelazna 41 m. 9.

MŁODA OSOBA poszukuje posługi na kilka godzin. Wiadomość ul. Poznańska 22 m. 62.

STUDENTKA IV-go ROKU udziela lekcji oraz przygotowuje do egzaminów w zakresie 8 klas. Dzwonić 428-43. Prosić p. Helenę

WYKWALIFIKOWANA WYCHOWAWCZYNI (dypl. Państwowego Semin. Wych. Przedszk.), długoletnia prakt. w kraju i zagranicą (we Francji we francuskich przedszkolach). Języki francuski, niemiecki. Świadectwa, referencje — ma wolne godziny. Zgłoszenia 11 — 1 pp., tel. 291-22.

HANDLOWIEC, lat 28, wykształcenie wyższe, praktyka, studja zagraniczne angielski francuski, niemiecki, perfekt, poszukuje jakiejkolwiek pracy. Warszawa I skrzynka pocztowa 174.

Co grają w Teatrach

TEATR „ATENEUM". Dziś i codziennie „Senat szaleńców" J. Korczaka z udziałem Stefana Jaracza. Reżyserja Stanisławy Perzanowskiej.

TEATR POLSKI wznawia w nadchodzącą sobotę komedję Maughama p. t. „Oto kobieta", w reżyserji Marji Przybyłko-Potockiej.

TEATR MAŁY wystąpi w przyszłym tygodniu z premjerą Marjusza Maszyńskiego p. t.: „Katastrofa".

TEATR „NOWOŚCI". Daje codziennie operetkę „Błękitny Express".

TEATR „WESOŁE OKO". Codziennie rewja inauguracyjna „A może do nas".

TEATR NA CHŁODNEJ. Codziennie wesoła komedja amerykańska „Roxy".

W niedzielę dwa przedstawienia „Roxy" o godz. 4.15 popoł. i 8.15 wieczorem

KABARET KOMIKÓW „BANDA". Codziennie rewja inauguracyjna „Ta banda pięknie gra"

TEATR „MORSKIE OKO". W sobotę inauguracja sezonu rewją „Hallo! Ameryka!"

TEATR „NOWY ANANAS". Dziś inauguracja sezonu zimowego programem p. t.: „Podatki w naturze". W zespole teatru znakomita tancerka Hryniewiecka Rapacka Runowiecka, Belski, Boroński, Walery Jastrzębiec, Rewski i inni.

TEATR „MIGNON". Dziś i codziennie rewja p. t. „Automat miłości" w 2 częściach, 16 obrazach.

„SKARB NA DNIE MORZA" W „HOLLYWOOD". W niedzielę o godz. 12,15 w teatrze dla dzieci Tymoteusza Ortyma wystawioną zostanie baśń „Skarb na dnie morza" pióra T. Ortyma

TEATR ZRZESZENIE ARTYSTÓW Z. A. S. P. w „Domu Żołnierza" na Pradze — (Zygmuntowska 3). Dziś o godz. 8.15 odbędzie się inauguracyjne przedstawienie komedji muzycznej Al. hr. Fredry p. t. „Nowy don Kiszot" — z muzyką Moniuszki. Inscenizacja i reżyserja Wacława Radulskiego.

TEATR „MELODRAMA" (lokal „Qui Pro Quo"). Codziennie „Królowa Przedmieścia" w nowej inscenizacji Leona Schillera.

Z FILHARMONJI. Dziś o godz. 8 wiecz. w Filharmonji wielki koncert symfoniczny z udziałem światowej sławy wiolonczelisty Arnolda Földesy'ego.

W programie: 8-ma symfonja Beethovena i „Harnasie" Szymanowskiego, oraz koncert wiolonczelowy Dvoraka i szereg utworów solowych, które wykona solista wieczoru Földesy.

Dziś w Radjo

11.40 — 11,55 Przegląd Prasy Krajowej. 11,58 — 12 05 Sygnał czasu. 12,05 — 12,10 Odczytanie programu na dzień bieżący. 12,10 — 13.10 Muzyka z płyt gramof. 13 10 — 13,20 Komunikat urzędowy PIM. 13 20 — 14,50 Przerwa. 14,50 — 15,10 Komunikat gospodarczy 15,10 — 15 25 Przerwa. 14,50— 15,10 Komunikat gospodarczy. 15,10—15,25 Przerwa. 15,25 — 25 45 „Ogrody działkowe" — wygł. p. Marjan Adamkiewicz. 15.46 — 16,00 Komunikat sportowy. 16,00 — 16,15 Z życia Polskich Zespołów śpiewaczych. — 16,15 — 16 30 Płyty gramof. 16,30 — 16,45 „Kącik artystyczny L S. G." 16.45 — 16.50 Komunikat Centr. Biura Hydr. dla żeglugi i rybaków. 16,50 — 17,10 Pogadanka literacka w języku francuskim. Lektor p. Lucien Roquigny. 17,10 — 17,15 Przerwa. 17,15 — 17,35 Płyty gramofonowe. 17,35— 18,00 Odczyt. 18,00 — 19 00 Koncert orkiestry mandolinistów pod dyr Aleks. Szczegłowa. 19,00 — 19,20 Rozmaitości. — 19,20 — 19.35 Feljeton p. t.: „Wielkomiejskie podwórko" — wygł. p. Stanisław Knauff. 19,35 — 19,40 Płyty gramofonowe. 19,40 — 19,55 Giełda rolnicza 19 55—20,00 Urzędowy komunikat. 20,00 21,10 Prasowy Dziennik Radjowy. 20.10 — 20,15 Komunikat sportowy 1-y. 20 15 — 22,30 Koncert symfoniczny z Filharmonji Warszawskiej. 22,30 — 22,35 Komunikaty. 22,35 — 22,40 Odczytanie programu na dzień następny. 22,40 — 24 00 Muzyka taneczna.

STAN POGODY

DZIŚ DOŚĆ POGODNIE.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym w Polsce: rankiem chmurno i mglisto, w ciągu dnia rozpogodzenia. Noc chłodna, dniem około + 13°. Słabe wiatry północne lub cisza.

Z WCZORAJSZEJ GIEŁDY

Waluty: Dol. St. Zjedn. 8 91.

Dewizy: Belgja 124.69, Gdańsk 173.80, Holandja 359.80, Londyn 35.25 — 35.65, Paryż 35.18, Praga 26.44 Szwajcarja 175.00.

Ogłoszenia drobne

ROBOTNICY, czytajcie swoje pismo codzienne „ROBOTNIK"

„ATENEUM", jest teatrem ludzi pracy

LIKWIDACJA manufaktury, wszystko za pół ceny: wełny na palta i suknie. Jedwabie francuskie. Firanki kołdry. Męskie paltotowe i ubraniowe. Obrusy od Zł. 4.— Towary białe — wszystkie gatunki. Stołowizna. 1000 najrozmaitszych resztek za pół ceny! Fr. Maciejewski, Marszałkowska 129.

ŚWIAT EKRANU

MIECZYSŁAW CYBULSKI
w filmie „Krwawy Wschód".

ŚWIATOWID — „WESOŁY PORUCZNIK"

Na ekranie „Światowida" tym razem gości znowu operetka filmowa i to w najlepszym gatunku. Maurice Chevalier swoim udziałem w niej zapewnia jej stoprocentowe powodzenie, które zresztą napewno nie zawiedzie bo film jest żywy, pełen zabawnych sytuacji, doskonałych momentów reżyserskich i co najważniejsze rozkoszny dla ucha.... w czem zresztą niema nic dziwnego, jako, że film ten to przeróbka Straussowskiej operetki „Czar walca". Walc króluje tedy na ekranie, a dzięki popularności bohatera obrazu niezawodnie wszyscy znowu zaczną nucić zapomniane już nieco melodje.

Operetka ma niezmiernie bogatą wystawę czego właśnie od operetek publiczność koniecznie wymaga.

A Chevalier istotnie jest bez konkurencji. Jego czar jest tak specyficzny i tak niezawodny.... że grozi to obniżeniem poziomu filmów... poprostu producenci liczą na niezawodność uśmiechu Chevaliera i... jak dotąd nie zawodzą się. Miejmy nadzieję, że na obniżenie klasy artystycznej filmów, w których bierze udział sam Chevalier nie pozwoli.

RINTINTIN WCIĄŻ ŻYJE

Dawno już nie widzieliśmy jednego z najdawniejszych ulubieńców ekranu doskonałego aktora psiego Rin tin tina, to też z radością witamy jego powrót na ekran tym razem „Uranji". Filmy z Rin Tin Tinem nie starzeją się nie przestają być modne, i co najważniejsza zawsze są jednakowo mile widziane. Polecamy je gorąco wszystkim rodzicom, zwłaszcza, że w Uranii, tym jedynym kinie dla młodzieży w Warszawie, ceny biletów są odpowiednio niskie.

97 FILMÓW ROCZNIE

Wytwórnie brytyjskie w ciągu ostatniego roku wyprodukowały 97 filmów. Jest to cyfra, jak na stosunki europejskie, bardzo pokaźna.

PARAMOUNT PRODUKUJE FILMY CZESKIE

Paramount, którego działalność jest jak zwykle bardzo ożywiona, wyprodukowało obecnie pierwszy mówiony film czeski, który nosi nazwę „Człowiek na spalonym". Film ten jest wesołą komedją sportową pełną niespodzianek i humorystycznych sytuacji. Film ten ukaże się w b. sezonie w Polsce, gdzie filmy czeskie, jako szczególnie dla Polaków z przyczyn językowych zrozumiałe cieszą się wielkiem powodzeniem.

1167 STATYSTÓW W HOLLYWOOD — 1682 W ANGLJI

W sierpniu zatrudnionych było w Hollywood 1167 statystów. Płaca dzienna statysty wynosi przeciętnie 10 dolarów, czyli o 40 dolarów mniej, niż gaża tresowanej gęsi, o której pisaliśmy niedawno. Czyli, że lepiej być gęsią, niż statystą.

Statystyka filmowa podaje, że w Anglji w ciągu ostatniego roku pracowało 1682 statystów.

„MIŁOŚĆ ŻORŻETY"

Szał charlestona i black-bottoma, jaki ogarnął świat powojenny w niczem nie da się porównać z szałem kankana, jaki szerzył się w Europie przed kilkudziesięciu laty. Chociaż kankan był tańcem wyłącznie scenicznym, zwycięski jego pochód przez sceny całego świata trwał przez długi szereg lat, budząc wszędzie sensację i wywołując głosy oburzenia, badź gorącego aplauzu.

JOSELINE GAEL
i JACQUES VARCUNE
w filmie „Miłość Żorżety".

Kankan — słusznie nazwany tańcem podniety zmysłowej po kilkunastoletniej przerwie znowu odżywa. Na Zachodzie coraz częściej jest reprodukowany, oczywiście w szacie nieco zmodernizowanej i w wykonaniu sprężystych zespołów baletowych. Od roku naprzykład na scenie słynnego kabaretu paryskiego Follies Bergere szaleje w kankanie słynny balet Dayelma. Od rewji do kina jest tylko jeden krok, to też kankan w wykonaniu zespołu Dayelma jest jedną z najpikantniejszych atrakcyj nowego filmu francuskiego p. t. „Les amours de minuit", który pod polskim tytułem „Miłość Żorżety" ukaże się już wkrótce na ekranie jednego z kin stolicy.

ROK 1940

Taki sensacyjny tytuł nosi najnowszy film produkcji francuskiej, reżyserowany przez Rene Claire. Film ten ma przedstawiać konflikt małżeński na tle uprzywilejowania kobiet we Francji prawem wyborczem biernem i czynnem. Jak wiadomo, dotąd Francuzki prawa tego nie posiadają, więc dla ich mężów takie „uprzywilejowanie" kobiet wydaje się być czemś nadzwyczajnem.

ANITA PAGE,
bohaterka wielu filmów „Metro Goldwyn".

JANNINGS ZNÓW SIĘ UKAŻE

Jannings gra obecnie w filmie p. t. „Burze namiętności". Wszyscy wielbiciele wielkiego talentu znanego tragika oczekują premjery tego filmu ze zrozumiałem natężeniem.

WALKA O „TRAGEDJĘ AMERYKAŃSKĄ"

Na łamach prasy amerykańskiej toczy się obecnie ostra walka na temat zrealizowanego świeżo przez Sternberga filmu według powieści Dreisslera „Tragedja amerykańska". Znakomity pisarz podobno oskarżył reżysera o sfałszowanie powieści. Ten powołał się na głosy rzeczoznawców pisarzy, którzy utrzymują, że z dużej powieści nie można było przerobić względnie niedługiego filmu bez poczynienia zrozumiałych skrótów i przeróbek. Debaty pomiędzy zwolennikami Sternberga i Dreislera przybierają jak zwykle w Ameryce charakter namiętny i są doskonałą reklamą dla filmu, którego premjera już jest zapowiadana.

Co wyświetlają kina?

ADRIA PALACE: „Dawid Golder".
ATLANTIC: „Dziesięciu z Pawiaka".
APOLLO: „X 27" z Marleną Dietrich.
COLOSSEUM: „Powrót do życia".
W małej sali: „Rekordzistka".
CASINO: „Mąż swojej żony".
CAPITOL: „Madame Szatan".
CZARY: „Człowiek śmiechu".
CRISTAL: „Pościg w płomieniach".
DOM DZIECI MARJI (Radna 14): „Niewolnica ks. Borysa" i „Warjat na wolności".
FORUM: „Niebezpieczny romans".
FILHARMONJA: „Kochanek o północy".
HELJOS: „Milczący wróg".
HEL: „Książę student" i rewja.
HOLLYWOOD: „Zdobywca serc".
KOMETA: „Wygnańcy" (Rok 1905).
LUX: „Człowiek zwierzę".
LOTOS: „Świat bez granic".
MEWA: „Porucznik Armand".
MAJESTIC: „Król bulwarów".
MIEJSKI: „Śpiewaczka z zaułka".
PAN: „Zdradzieckie światła".
PALACE: „Noc szału".
ROXY: „Pod dachami Paryża" i „Człowiek który kręci".
RIVERA: „Wiatr od morza".
SOKÓŁ: „Pod dachami Paryża".
SPLENDID: „C. K. Feldmarszałek".
STYLOWY: „Romans" z Gretą Garbo.
ŚWIATOWID: „Wesoły porucznik".
TRIANON: „Na fali życia".
TON: „Sewilla miasto miłości".
TĘCZA: „Nie grzesz kobieto".
TOMBOLA: „Niebezpieczny romans".
URANJA: „Postrach puszczy".
UCIECHA: „Afryka mówi".
WISŁA: „Miłość lotnka" i wielka rewja.
ZNICZ: „Diana" z Olgą Czechową.

NOWA USTAWA FILMOWA

Ministerjum spraw wewnętrznych przygotowuje nową ustawę filmową, która ma dotyczyć działalności cenzury filmowej (?). Ustawa nie ma dotyczyć spraw, z wiązanych z kwalifikowaniem filmów ani spraw, związanych z podatkami od filmów. Ustawa taka ma być również wydana, ale oddzielnie.

CZY POLA NEGRI ISTOTNIE CHOROWAŁA

Prasa filmowa podejrzewa, że wielki alarm, jaki był uczyniony z powodu śmiertelnej choroby Poli Negri, był tylko sztuczką reklamową.

FILMY PRODUKCJI EUROPEJSKIEJ PARAMOUNT DLA POLSKI

Francuskie atelier Paramountu w Joinville zrealizowało w roku bież. 16 filmów francuskich, z których 10 jest przeznaczonych do wyświetlania w Polsce. Pierwszy z tych filmów ma być wyświetlany „Noc w Port Said" z nieznaną aktorką Nacią Sybirskoją drugi „Delfin" z Garatem.

FILM BEZ MĘŻCZYZN

Było już kilk prób realizowania filmów bez udziału w nich kobiecych gwiazd filmowych. Obecnie pewien fabrykant z Chicago sfinansował zreazlizowanie filmu, w którym nie ma ani jednej roli męskiej. Film ten nosi nazwę „Parada szaleńców" i oznacza się ponoć dużą dozą humoru.

MARLENA DIETRICH
sprzedaje jabłko Adolfowi Menjou.

NOWA GWIAZDA REŻYSERSKA

Amerykańskie pismo filmowe „Film Daily" co rok ogłasza konkurs na najlepszy obraz i na najlepszego reżysera, który w ciągu ostatniego roku najbardziej wbił w pamięć swoje dzieło. W tym roku większość głosów padła na nieznanego u nas jeszcze wcale reżysera Mamouliana, reżysera filmu p. t. „Ulica miasta" — również u nas niewidzianego.

OLA OBARSKA
w filmie „Krwawy Wschód".

BRODZISZ W ROLI POLICJANTA

W czasie nakręcania nowego filmu p. t.: „Bezimienni bohaterowie"— który jak wiadomo jest filmem z życia policj, zdarzył się dość wesoły epizod. Brodzisz, który odegrywa jedną z ról głównych przez jakiś czas musiał w czasie zdjęć kierować ruchem ulicznym na Nowym Świecie róg Chmielnej. Jak to zwykle bywa z ciekawymi warszawiakami uczynił się zaraz zator z samochodów... i Brodzisz miał nielada kłopot z uregulowaniem ruchu, który sam mimo munduru kierownika ruchu zablokował. Najweselszem jest to, że ponoć ugrzązł również w tym momencie wraz ze swym samochodem w grupie aut sam p. minister Składkowski, który mimo ministerskiej oznaki na wozie musiał czekać na przejazd wraz z innymi „śmiertelnikami".

FILM O WALKACH Z BOLSZEWIKAMI

W początkach października ma się ukazać w Warszawie nowy film polski osnuty znowu na temacie wojennym: Jak to najczęściej bywa w filmach polskich, przedstawione w nim są walki z bolszewikami w r. 1920. Film nosi sensacyjną nazwę „Krwawy Wschód". Na tle akcji wojennej rozgrywa się skomplikowana intryga miłosna, której bohaterami są dwaj mężczyźni, walczący o miłość jednej i tej samej kobiety. W roli tej kobiety ukaże się po raz pierwszy niewidziana dotąd aktorka Ola Obarska. Role męskie odtwarzają Cybulski i Ordeyg.

CHIŃSKI EXPRESS

Jak donoszą komunikaty filmowe jedno z kin warszawskich zakupiło już drugi po „X 27" film Marleny Dietrich, który nosił niezwykle oryginalny tytuł „Kobieta między lwami". W Polsce film ma się nazywać „Chiński express".

BALONY NAD WARSZAWĄ

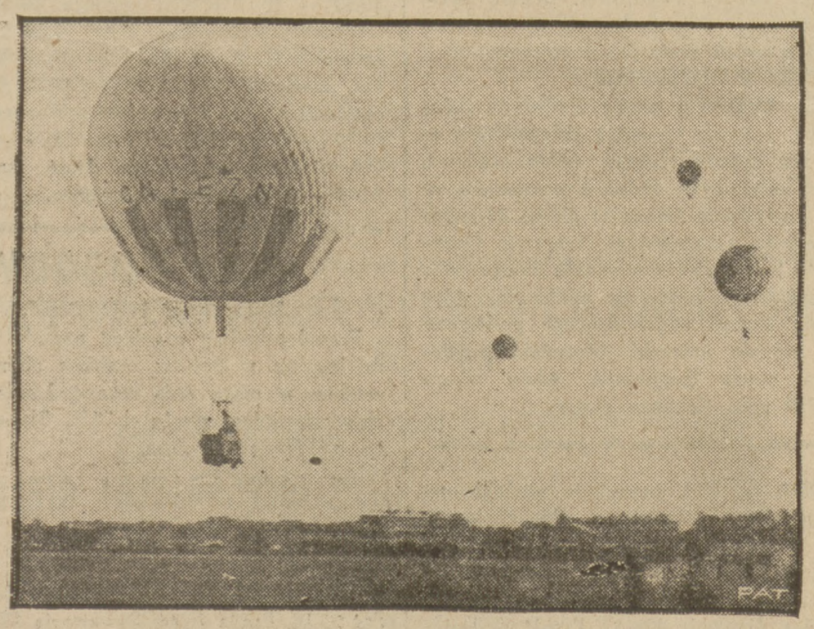

Na lotnisku Mokotowskiem odbył się w ub. niedzielę start balonów wolnych do raidu o puhar. W zawodach wzięło udział 8 balonów. Na ilustracji naszej widzimy balon „Gniezno" na pierwszym planie, oraz trzy inne balony na dalszyc hmiepscach.

PIERWSZE ORYGINALNE ZDJĘCIE Z HONDURASU

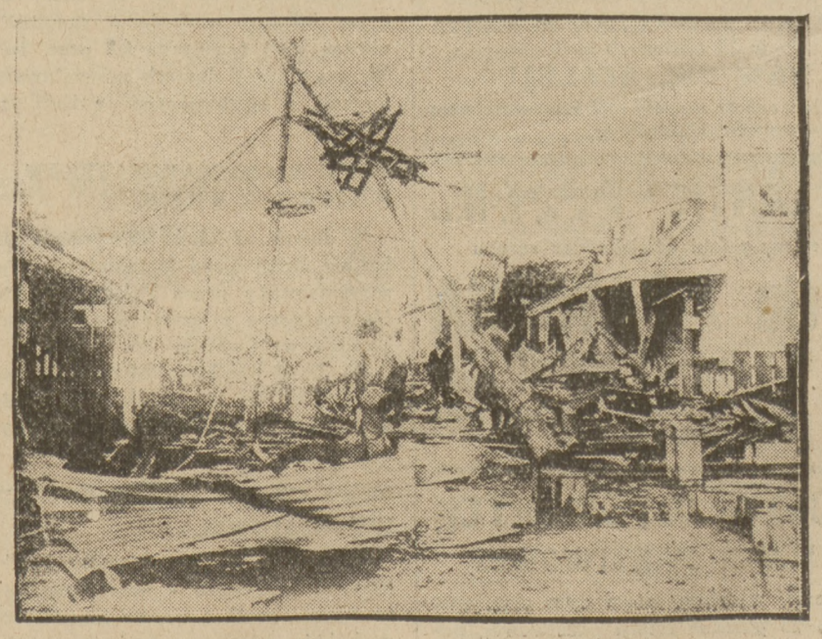

Jedno z główniejszych miast republiki Honduras — jak wiadomo — padło ostatnio ofiarą straszliwego huraganu i spowodowanego tem wylewu. Kilka ulic w tem mieście zostało zupełnie zniszczonych, przyczem **około 1000 mieszkańców straciło życie.**

Ilustracja nasza przedstawia jedną z ulic miasta **Belize,** zniszczoną przez huragan.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr.
CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz gr. 20. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: WACŁAW CZARNECKI. Wydawca RADA NACZELNA P. P. S.

Odbito w drukarni „Robotnika", Warecka 7.